

شرح زیارت ناحیه مقدسه (۳)

جوار دہار

سید هدایت اللہ طالقانی

هەمەرە نور

(۳)

زیارت ناجیه مقدسە

سوگواره حجّة بن الحسن (ع)

بىر جىد بىزىرگوارش حسين بن على (ع)

متن حجت با ترجمە آن

سید هدايت الله طالقانى

شابک:

ISBN :964 - 92793 - 0 - X ● ٩٦٤ - ٩٢٧٩٣ - ٠ - X (دوره)

ISBN :964 - 7469 - 22 - 5 ● ٩٦٤ - ٧٤٦٩ - ٢٢ - ٥ (جلد ۳)

WWW . Hedaiat. org نشانی پایگاه اینترنت:

قم، خیابان چهارمردان، کوچه ۱۸، پلاک ۹۷

تلفن: ۰۲۲۷ ۰۲۲۷

نام کتاب: همره نور (شرح زیارت ناحیه مقدسه،

جلد ۳: متن حجت با ترجمه آن)

مؤلف: سید هدایت الله طالقانی

تعداد: ۵۰۰۰ نسخه ۸۴ صفحه،

چاپ اول: ۱۳۸۳ اسفند

چاپخانه: بهمن، قم

قیمت: ۲۰۰ تومان

کلیه حقوق محفوظ و مخصوص ناشر است.

هرگونه تکثیر و چاپ، ممنوع و شرعاً حرام می باشد.

مقدمه

شرح زیارت ناحیه مقدسه نیازمند چهار مقدمه زیر بنایی بود که به لطف الهی در دو جلد قبلی «همراه نور» به پایان رسید.^(۱) آخرین مقدمه، «مدارک متن حجت» بود. در آن جا بیست نسخه خطی با هم مقابله شد و موارد اختلافی آنها مشخص گردید. سپس بر اساس مبانی مشخص فنی، مورد بررسی علمی و اجتهادی قرار گرفت و بدینسان متن صحیح از میان نسخ موجود انتخاب شد.

نظر به این که متن صحیح زیارت ناحیه مقدسه برای ما حجت بوده و از طرف حضرت «حجت» صادر شده است، «متن حجت» نامگذاری شد.

شایان توجه است که «متن حجت»، مطابق با نسخه شیخ مفید الله است؛ یعنی اگر چه در ابتدای بررسی، این نسخه محور قرار نگرفت و تعصب و التزامی نسبت به آن وجود نداشت، ولی در پایان کار و ملاحظه وضعیت متن به دست آمده، مشخص شد که محصول این کار علمی، همان نسخه شیخ مفید است. به عبارت دیگر روشن شد که : مفید، مفید است.

---

۱ - سه مقدمه آغازین در جلد اول و چهارمین مقدمه در جلد دوم.

در کتاب حاضر (جلد سوم)، حاصل آن کار تحقیقی؛ یعنی متن صحیح زیارت ناحیه مقدسه (متن حجت)^(۱) که از استحکام خاصی برخوردار بوده و تزلزل یا نسخه بدل ندارد، همراه با ترجمه، ارائه شده است.

این متن و ترجمه آن، علاوه بر این که مورد نیاز و قابل استفاده عموم است، مبنای شرح ترتیبی و موضوعی (جلدهای بعدی) خواهد بود.

در این ترجمه، علاوه بر کارهای این جانب، ده ترجمه مورد بررسی قرار گرفته و طی سه مرحله تکمیلی ده نفر از فضلاء، اساتید محترم حوزه یا دانشگاه و نویسندهای توانا آنرا دقیقاً بررسی و تکمیل و تهذیب نمودند. به امید آن که حاصل این تلاش‌ها ترجمه‌ای دقیق و منطبق با متن عربی زیارت بوده و علاوه بر رعایت مسائل فنی و تخصصی، ترجمه بصورت روان، سوزناک و توأم با غم و اندوه باشد تا در حد توان سوز جانگداز حضرت «حجت» و مصائب سید الشهداء را به تصویر کشد و اشگ و آه خواننده را روان سازد.

وجه نامگذاری کتاب

«همراه نور» بدین مناسبت عنوان کلی این کتاب و جلدی‌ای قبل و بعد انتخاب گردیده که هر عاشق دل شکسته‌ای همراه با امام زمان و حجت داغدار خویش، سید الشهداء را زیارت می‌نماید و همراه با نور ولایت، در نور شهادت ذوب می‌گردد.

۱ - دو بحث (ص ۱۲ و ۱۷) و کلیه مطالب از ص ۱۸ تا ۸۳، بجز عنوانین هر بخش.

آشنائی اجمالی با زیارت ناحیه مقدسه

۱- مرثیه خوان

آنگاه که با طهارت و توجه، چشم دل به دیار عشق و شهادت دوخته و زیارت ناحیه را می‌خوانیم، صدای کدامین مرثیه خوان را با گوش جان و صفائی دل می‌شنویم؟ مرثیه خوان، امام زمان ارواحنا له الفداء است؛ او که تنها وارث بر جای مانده از سالار شهیدان و خونخواه واقعی ابا عبدالله و آشناترین مردم نسبت به امام حسین علیه السلام و حوادث عاشورا است.

اوست که به دیده بینای امامتش، لحظه لحظه عاشورا و حماسه آفرینی‌های عاشورائیان را دیده، تلخی مصیبت‌هایش را به زیباترین صورت ترسیم نموده و اوج مظلومیت سالار شهیدان و اهل بیت‌ش را بازگو کرده است.

او رنج غربت و تنها ای امام حسین علیه السلام، تشنه‌گی کودکان خردسال، داغ جانکاه شهادت یاران و اهل حرم و درد اسارت فرزندان رسول الله را با زبان مرثیه خوانی دلسوزته ادا نموده تا داغ جانفرسای این مصیبت بزرگ را بر عمق وجود جانها بنهد و خفتگان را بیدار و بیداران را به خروشی عارفانه و دائمی هدایت کند.

اوست که سوزش تازيانه و سيلی را بر رخسار يتيمان کربلا درک کرده؛ سنگينی اهانتها و بي حرمتىها را نسبت به اهل بيت لمس نموده و از شدت درد مى نالد و خطاب به جدّ بزرگوارش امام حسین مى گويد:

«اگر روزگاران، تولّد مرا به تأخير انداخت و تقدير الهی
مرا از ياري تو بازداشت و نتوانستم با دشمنان تو بجنگم،
اکنون هر صبح و شام بر عزای تو زاري مى کنم و بجای اشك،
خون مى گريم.»^(۱)

زيارت ناحيه مقدسه، آموزه هائی از عشق، معرفت، عرفان، سوز و حماسه و توسل است. در عین حال که مرثیه است، مسئولیت آفرین و حرکت ساز هم هست؛ چراکه مرثیه خوان، انسان كامل و استاد جامع است. ظاهر و باطن، معرفت و سوز، عشق و عرفان و ... را با هم آمیخته و واقعیات جانگداز را با زبان ملکوتی خویش ترنم می نماید.

مرغان گلستان همه با سوز و ساز عشق

فالند زار، همراه تو سرو ناز عشق^(۲)

- ۱ - در تدوين مطالب اين قسمت، از مقدمه زيارت ناحيه مقدسه، ترجمه و چاپ مسجد مقدس جمکران استفاده شده است.
- ۲ - مصروع اوّل از مرحوم مهدی الهی قمشه‌ای (شکوفه‌های ولایت، ص ۳۴۸) گرفته شده است.

۲- زیارت شونده

با این مرثیه غم انگیز، کسی زیارت می‌شود که خاک تریتش
شفای دردهای بی درمان و حرمش جایگاه اجابت دعاست.
زیارت کسی است که برای احیای دین قیام نمود و با یاران
محدود از دین حمایت کرد. آنچنان دلیرانه در راه اعتلای کلمه
حق نبرد کرد که فرشتگان آسمانها به تعجب افتادند و به مقام
سالار شهیدان نائل آمد و لقب سید الشهداء را به خود
اختصاص داد.

زیارت کسی است که زمینه ظهر بندگان خدا و «عبدالله»
شدن مردم را در طول تاریخ فراهم نمود و «ابو عبدالله» گردید
و این به بهای آن بود که با لب‌های خشکیده در ملاً عام
«نحر شد» و بدنش لگد مال سم اسبها گشت و در سرزمین
«کربلا» آرمید و اهل آسمانها و زمین در عزای او گریستند.
زیارت کسی است که در گودال قتلگاه جان کند و اینک،
همان گودال، محل جان کندن عاشقان است، جائی است که دل
کنده می‌شود و به معراج می‌رود.

زیارت کسی است که در غربت و بدون یاور به شهادت رسید
و اینک، همان مشهد، مشهدی دیگر شده است. آن مشهد، محل
شهادت بود و اینک محل شهود و دیدن و یافتن و چشیدن و...

زیارت کسی است که نامش، معراج دلها و صحن و سرایش،
آتش افروز جانها و حرمش، آرامگاه قلبها و تماشاگه رازهاست !!

۳- سیمای زیارت

این زیارت بصورت یک تابلوی زیبا و غمانگیز به تصویر درآمده است که حکایت از یک واقعه عظیم می‌کند و سیمای پر معنای کربلا و عاشورائیان را به بهترین شکل مجسم می‌سازد.

این تصویر نشان دهنده یک منظره از طبیعت نیست، نشانگر یک حماسه پر شور و پر معرفت است که جهان را به لرزه درآورده و خط مشی زندگی انسانها را ترسیم می‌کند. این زیارت، انسان را با انبیاء و کمالاتشان آشنا می‌نماید و با مصائب و سختی‌های راه مأنوس می‌گرداند. عنایت‌های ویژه الهی را بر می‌شمارد تا نصرت‌هایش روشن شود و هر کس باور کند که وعده خدا حق است.

صحنه کربلا و مظلومیت کربلائیان را به گونه‌ای ترسیم می‌نماید که احساس‌ها از عمق جان بر می‌خیزد و شراره‌هایش شعله‌ور گشته، جان را به فغان و امی‌دارد؛ آنچنان که غمناک بنالد؛ نه ناله احساسی، بلکه ناله‌ای معرفتی و حرکت‌ساز.

چون زیارت خوانده شد	دل سراسر ناله شد
هر که را اینجا دلش بیدار شد	با خبر زان ناله‌های زار شد
معرفت با عاشقی همراه شد	اشک خون، آمیزه هر آه شد
راه اشرافی به رویش باز شد	با نوای کربلا همساز شد

آری ! زیارت ناحیه، چهره کربلا را با تعابیری بلند، در فضائی سرشار از سوز و گدازهای مخلصانه و عارفانه بیان نموده؛ آنگونه که جذبه گاه انسانها شده و هر کس به وادی آن قدم می‌گذارد، مجدوب آن زیارت عظیم الشأن می‌گردد.

و آن گاه که سراسر وجود انسان را سرشار از سوز و معرفت کرد و او را با تمام وجود، مستعد حركت و تحول نمود، خط مشی زندگی را برایش ترسیم می‌کند؛ جانش را با تولی و تبری مأнос می‌سازد تا محبت اهل بیت و بیزاری از دین براندازان، ره توشه‌اش گردد و سلام بر حسین و حسینیان و لعن بر یزید و یزیدیان طول تاریخ، ورد قلب و زبانش شود و بالآخره راه «عبدالله شدن» را به او می‌نمایاند، به گونه‌ای که با شور و معرفت بگوید:

«اللهی! مرا به صالحان ملحق فرما و در عالم بالا با سروران خجسته‌ام پیوند ده». .

«اللهم الحقني بالصالحين و اجمع بيني وبين السادة الميامين في اعلا عليين ...»

۴- نام مشهور و معروف

نام مشهور و معروف این زیارت، «ناحیه مقدسه» است که در واقع «جایگاه صدور» آن را مشخص می‌کند.

هر اسمی یادآور مسمی و خصوصیات آن بوده و یک فرهنگ را بدنبال دارد؛ بگونه‌ای که انسان با شنیدن آن کلمه، بسیاری از حقایق برایش تداعی می‌شود. به همین جهت در اسلام سفارش شده که هنگام نامگذاری، نام نیکو انتخاب کنید تا همواره یادآور فضائل و کمالات باشد.

نام این زیارت، یادآور حجت زمان و امام منظر است؛ همان که دلها به سویش پر می‌کشد و چشم‌ها برای دیدنش انتظار! دیده ما ز انتظارت شد سفید، ای نور چشمان

قلبها خون شد ز هجرت، ای مه تابان کجائی
خون جدت ریخت اندر کربلا با نوجوانان

طالب خون شهیدان، یار مظلومان کجائی^(۱)

آنگاه که واژه «ناحیه مقدسه» به گوش می‌رسد، جان از کف می‌ردم و بسوی دیار عشق و ولایت پر می‌کشد و مجدوب نورانیت آن نور منور می‌گردد و به دنبالش، اشک شوق از دل برآید.

آه! این زیارت بوی دیگر می‌دهد

بوی مهدی؛ سرو هستی می‌دهد

بوی قائم، بوی امر و مقتدا

اشک قائم، بر شهید کربلا

۵- زمان خواندن

زیارت ناحیه مقدسه، همانند زیارت عاشورا برای روز عاشورا وارد شده و در غیر عاشورا نیز خوانده می‌شود و در نتیجه اختصاص به زمان خاصی نظیر روز عاشورا ندارد؛ یعنی از زیارات مطلقه (بدون قید زمان) می‌باشد.

در این رابطه، شیخ مفید بعنوان اوّلین ناقل زیارت ناحیه و شیخ محمد ابن مشهدی فرموده‌اند : زیارت ناحیه مقدسه، مخصوص روز عاشورا است ، ولی بزرگان دیگر نظیر سید مرتضی ، سید بن طاووس ، علامه مجلسی و شیخ عبد الله بحرانی ، این زیارت را مطلقه دانسته‌اند . خصوصاً این که سید مرتضی آنرا در همه ایام می‌خوانده است .^(۱)

از افقی دیگر :

هرکس در وادی عشق قدم نهاد و بخواهد با سید الشهدا رابطه‌ای عمیق‌تر برقرار نماید، در همان حال می‌تواند زیارت ناحیه را بخواند.

در وادی عشق، زمان برداشتند
در راه صفا، قید و مکان برداشتند
تا حدیث عاشقی بروپا کنند
در وصال عالیان، غوغای کنند

۱- برای توضیحات بیشتر به همره نور، جلد ۱ رجوع شود.

۶- سابقه صدور و مستند بودن زیارت ناحیه

زیارت ناحیه مقدسه، زیارتی است که به امام حسین صلوات الله علیه اختصاص دارد و با سندهای صحیح و متعدد از امام زمان (عج) روایت شده است.

این زیارت، ابتدا توسط یکی از نائبان از «ناحیه مقدسه» امام زمان (عج) خارج شده است. آنگاه از طریق ایشان به یکی از مشايخ شیعی مفید و سپس به دست این بزرگوار رسیده است. زیارت ناحیه اوّلین زیارتی است که سید مرتضی علم الهدی رضوان الله تعالیٰ علیه، با آن امام حسین علیه السلام را زیارت کرده است.^(۱)

نگاهی بر کلمات بزرگان :

- شیخ مفید که از عظمتی خاص برخوردار است و از فقهای بزرگ شیعه و رئیس امامیه در عصر خود بوده و بعلاوه، قدیمی‌ترین ناقل و نزدیکترین آنها به امام زمان (عج) می‌باشد، این زیارت را دارای سندهای مختلف و مروی (روایت شده از معصوم) می‌داند.

همچنین در ابتدای کتاب «المزار القديم» فرموده: «از خدا می‌خواهیم که به ما توفیق دهد زبانمان «ادعیه مأثوره» را تکلم نماید... این منتخب برای «اقوال مرویه» وضع شده است».

۱- این بحث، عنوان «سند و جایگاه زیارت» در جلد دوم همراه نور اثبات و تبیین شده است.

● سید مرتضی . اعتبار این زیارت از چنان استحکام و جلالی بخوردار بوده که مورد توجه سید مرتضی قرار گرفته و امام حسین را با آن زیارت کرده است .

این عمل ، ضعف سند را جبران می کند ، چه رسد به این که ضعفی در کار نبوده باشد .

● ابن مشهدی که عالمی موثق است ، در اوّل کتاب «المزار الكبير» فرموده است : «فقط روایاتی را تقل می کنم که از طریق راویان موثق به ائمه متصل شده است» .

یعنی : اگر راویان را ذکر ننموده به علت اختصار بوده است ، نه این که راوی نداشته یا راوی ضعیف بوده است و نظائر اینها همچنین فرموده است : «زیارت ناحیه مقدسه از ناحیه امام زمان صادر شده است» .

● صاحب مزار^(۱) : «و هی مرؤیة باسانیدٍ مختلفةٍ» . این عبارت نشان می دهد که زیارت ناحیه سندهای مختلف دارد و از معصوم روایت شده است .

● علامه مجلسی در ابتدای «تحفة الزائر» فرموده : «به نظر قاصر رسیده بود که با وجود زیارات منقوله از ائمه اطهار علیهم السلام به زیارت [های] مؤلف علماء احتیاج نبود . خواست که رسالهای تألیف نماید که مقصود باشد بر ذکر زیارت وادعیه و آدابی که به اسانید معتبره از ائمه دین صلوات اللہ علیهم اجمعین منقول گردیده است» .

همچنین در بحار فرموده است : «زیارت ناحیه مقدسه منقول و مروی است» .

۱ - نام مؤلف روشن نیست . این مزار با شماره ۴۶۲ در کتابخانه مرحوم آیت الله نجفی مرعشی (قم) موجود می باشد .

۷ - صحت صدور

آن سوزهای مخلصانه که با نالههای حزین همراه گشته و آکنده از اشک و آه گردیده و معارف بلندی که در عباراتی زیبا و موزون بیان شده و همراه با عشق در قلب زیارت ارائه گردیده است، همه حکایت از آن دارد که این زیارت، رشحهای از رشحات غم و اندوه جانکاه کسی است که تمام حوادث را با علم امامت دیده و با عمق جان لمس نموده است.

گوش می خواهد ندای آشنا آشنا داند صدای آشنا^(۱)
آری! عظمت این مصیبت و ژرفای این فاجعه را او می داند
که ولی اللہ الاعظم است و فرزند «ثار اللہ».

آن اطلاعات دقیق که با تغاییر ظریف بیان شده و فراتر از ظاهر، حال و هوای خاص حسینی را بدنبال دارد و هر خوانندهای را به وادی عشق می کشاند، از کدامیں دانشمند می تواند صادر شود؟! به جز کسی که همه وقایع قبل و بعد، ظاهر و باطن عاشورا و عظمت مصیبت آن را در افق ملکوت دیده و درک نموده است؟

قدر مجموعه گل، مرغ سحر داند و بس
نه هر آن کو ورقی خواند، معانی دانست^(۲)
اگر گوش جان بسپاریم، ناله جانسوز حضرتش را
خواهیم شنید و با او همنوا خواهیم شد و همراه نور.

۱ - عُمَّان سامانی، گنجینه الاسرار، ص ۹۶.

۲ - حافظ

ای همسفر!

در زیارت، این تنها تو نیستی که گام بر می‌داری و پای در حریم یار می‌نهی. تو همراه نور ولایت هستی.

حال، خواه در خیابان بین الحرمین دست ارادت بر سینه داشته باشی یا در مقابل ضریح شش گوشہ جگر گوشہ زهراء^{علیها السلام} العطش شیدائی سر دهی یا این که شانه‌هایت در یادآوری آن کودک شش ماهه به لرزه در آید و اشک ترا امان ندهد و یا به یاد خار مغیلان و سیلی برو زهrai سه ساله اشک ریزی و خواه در آرزوی دیدن قبر ابا عبدالله در گوشه‌ای از خانه‌ات زیارت نامه راز مزمم کنی؛ این را به خاطر داشته باش که: مظلومی از تبار اهالی کوچه بنی‌هاشم، در رثای سالار شهیدان اشک می‌ریزد و جام واژه‌های اندوه‌گین جانش را بر قلب عرضه می‌دارد و چه تکان دهنده است؛ آنجائی که مظلومی بر مظلومی بگرید و مولائی در غم مولائی بیارد.

و فراموش نکن که همراه با گل نرگس، بر گل زهرا اشک می‌باری و همنوا با مهدی فاطمه، در غم آسمانی صفتان عاشورائی، فغان سر می‌دهی. در خواندن زیارت ناحیه مقدسه از زبان مولایی قائمت، حسین را صدای زنی و با اقتدا بر مهدی فاطمه، گلهای سلام را به پای عاشورائیان عاشق می‌ریزی؛ پس آنگاه که در بهره‌های آسمانیت از این حضور نورانی، آسمان دیدگانت بهاری شد و اشک، صحیفه دلت را جلا داد، برای ظهور نگار ماه سیمای فاطمه دعا کن.

قال علی بن موسی الرضا علیه السلام :

یا ابن شبیب ! إنْ كُنْتَ باكِيًّا لشی

فَابْكِ للحسینِ بْنِ علیٍّ بْنِ ابی طالبٍ

یا ابن شبیب ! إنْ بَكَيْتَ عَلَیِ الْحَسِینِ عَلَیْهِ السَّلَامُ

حتیٰ یصیر دموعک علی خدیک

غَفَرَ اللَّهُ لَكَ كُلَّ ذَنْبٍ أَذْنَبْتَهُ

امام رضا علیه السلام به ابن شبیب فرمود :

اگر خواستی برای چیزی گریه کنی

برای حسین بن علی بن ابی طالب گریه کن .

ابن شبیب ! اگر به اندازه ای بر حسین گریه کنی

که اشک هایت بر گونه هایت جاری شود

خداآوند تمام گناهان تو را می آمرزد .

آداب و مقدمات زیارت در حرم

انسانی که امام خود را شناخته و عشق زیارتش جان او را شعله‌ور نموده است، لحظات تشرّف به حرمش را، زمان وصال یار و محبوب خود می‌بیند. از این‌رو خود را برای دیدار به گونه‌ای مهیّا می‌کند که آن محبوب، او را به گرمی بپذیرد و همواره در «توجه» به امام و مولای خود سیر می‌نماید و قلبش به یاد او بی‌تاب و زبانش به ذکر خداگویاست.

بدین جهت در روایات مختلف اعمال و اذکاری بیان شده است و شیفتگان، آنها را به نحو شایسته می‌آموزند و انجام می‌دهند.^(۱)

---

۱ - همان طور که در صفحه ۳ بیان شد، مطالب این قسمت تا پایان این کتاب، حاصل کار تحقیقی جلد دوم است.

إِذَا أَرْدَتَ زِيَارَةَ الْحَسِينَ طَهِّلًا وَعَمِلْتَ مَقْدِمَاتِهَا
فَادْخُلْ الْقُبَّةَ وَقِفْ عَلَى الْقَبْرِ وَقُلْ :

متن الزيارة

القسم الأول - التسالم على الآباء

السلام على آدم صِفَوَةِ اللهِ مِنْ خَلْقَتِهِ *
 السلام على شِيتٍ وَلِيِّ اللهِ وَخِيرَتِهِ *
 السلام على إِدْرِيسَ القَائِمِ لِلَّهِ بِحُجَّتِهِ *
 السلام على نُوحَ الْمُجَابِ فِي دَعْوَتِهِ *
 السلام على هُودِ الْمَمْدُودِ مِنَ اللهِ بِمَعْوَنَتِهِ *
 السلام على صالحِ الْذِي تَوَجَّهَ اللَّهُ بِكَرَامَتِهِ *
 السلام على إِبْرَاهِيمَ الْذِي حَبَاهُ اللَّهُ بِخُلُّتِهِ *
 السلام على إِسْمَاعِيلَ الْذِي قَدَاهُ اللَّهُ بِذِبْحٍ
 عَظِيمٍ مِنْ جَنَّتِهِ *   السلام على إِسْحَاقَ
 الَّذِي جَعَلَ اللَّهُ الثُّبُوَّةَ فِي ذُرِّيَّتِهِ *
 السلام على يَعْقُوبَ الَّذِي رَدَ اللَّهُ عَلَيْهِ

وقتی خواستی امام حسین علیه السلام را زیارت کنی و مقدمات آنرا

انجام دادی، پس داخل حرم شو و نزد قبر بایست و بگو :

سلام بر آدم، برگزیده خدا از میان آفریدگانش.

سلام بر شیئث ولی خدا و برگزیده او.

سلام بر ادریس که برای خدا حجت او را بپا داشت.

سلام بر نوح که دعايش به اجابت رسيد.

سلام بر هود که از جانب خدا و با ياري الهی حمایت شد.

سلام بر صالح که خداوند تاج کرامت خویش را بر سر او نهاد.

سلام بر ابراهیم که خدا دوستی خاص خویش را به او بخشید.

سلام بر اسماعیل که خدا ذبح عظیمی از بهشتش را فدای او نمود.

سلام بر اسحاق که خداوند پیامبری را در نسل او قرار داد.

سلام بر یعقوب که خداوند با رحمت خویش، بینائیش را به او

بَصَرَهُ بِرَحْمَتِهِ * السَّلَامُ عَلَى يُوسُفَ الَّذِي
 نَجَاهَ اللَّهُ مِنَ الْجُبِّ بِعَظَمَتِهِ * السَّلَامُ عَلَى
 مُوسَى الَّذِي فَلَقَ اللَّهُ لَهُ الْبَحْرَ بِقُدْرَتِهِ *
 السَّلَامُ عَلَى هَارُونَ الَّذِي خَصَّ اللَّهُ بِنُبُوَّتِهِ *
 السَّلَامُ عَلَى شُعَيْبٍ الَّذِي نَصَرَهُ اللَّهُ عَلَى أُمَّتِهِ *
 السَّلَامُ عَلَى دَاوِدَ الَّذِي تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ مِنْ خَطَبَتِهِ *
 السَّلَامُ عَلَى سُلَيْمَانَ الَّذِي ذَلَّتْ لَهُ الْجِنُّ بِعِزَّتِهِ *
 السَّلَامُ عَلَى أَيُوبَ الَّذِي شَفَاهُ اللَّهُ مِنْ عِلْتِهِ *
 السَّلَامُ عَلَى يُونُسَ الَّذِي أَنْجَرَ اللَّهُ لَهُ مَضْمُونَ عِدَتِهِ *
 السَّلَامُ عَلَى عُزَيْرٍ الَّذِي أَحْيَاهُ اللَّهُ بَعْدَ مِيتَتِهِ *
 السَّلَامُ عَلَى زَكَرِيَّا الصَّابِرِ فِي مِحْنَتِهِ *
 السَّلَامُ عَلَى يَحْيَى الَّذِي أَزْلَفَهُ اللَّهُ بِشَهَادَتِهِ *
 السَّلَامُ عَلَى عِيسَى رُوحِ اللَّهِ وَ كَلِمَتِهِ *
 السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ حَبِيبِ اللَّهِ وَ صِفْوَتِهِ *

باز گرداند.

سلام بر یوسف که خداوند به بزرگی خود، او را از چاه نجات داد.

سلام بر موسی که خداوند به قدرت خود، دریا را برایش شکافت.

سلام بر هارون که خداوند او را بواسطه پیامبریش فضیلت داد.

سلام بر شعیب که خدا او را بر آمتش، پیروز گرداند.

سلام بر داود که خداوند از خطای او درگذشت.

سلام بر سلیمان که به سبب عزّتش، جن مطیع او شد.

سلام بر ایوب که خداوند او را از بیماریش شفا داد.

سلام بر یونس که خداوند پیمانش را برای او انجام داد.

سلام بر عزیر که خداوند او را پس از مرگش دوباره زنده گردانید.

سلام بر زکریا که در گرفتاری خویش شکیبا بود.

سلام بر یحیی که خداوند او را به سبب شهادتش، منزلت داد.

سلام بر عیسی، روح خدا و کلمه او.

سلام بر محمد دوست و برگزیده خدا.

القسم الثاني سلام على الأولياء

السَّلَامُ عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى بْنِ
 أَبِي طَالِبٍ الْمَخْصُوصِ بِأَخْوَتِهِ
 السَّلَامُ عَلَى فَاطِمَةَ الرَّزْرَاءِ ابْنَتِهِ
 السَّلَامُ عَلَى أَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ وَصِيِّ أَبِيهِ وَخَلِيفَتِهِ
 السَّلَامُ عَلَى الْحُسَيْنِ الَّذِي سَمَحَتْ نَفْسُهُ بِمُهْجَتِهِ
 السَّلَامُ عَلَى مَنْ أَطَاعَ اللَّهَ فِي سِرِّهِ وَعَلَانِيَتِهِ
 السَّلَامُ عَلَى مَنْ جَعَلَ اللَّهُ الشَّفَاَ فِي تُرْبَتِهِ
 السَّلَامُ عَلَى مَنِ الْإِجَابَةُ تَحْتَ قُبَّتِهِ
 السَّلَامُ عَلَى مَنِ الْأَئِمَّةُ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ
 السَّلَامُ عَلَى ابْنِ خَاتَمِ الْأَنْبِيَاِ
 السَّلَامُ عَلَى ابْنِ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ
 السَّلَامُ عَلَى ابْنِ فَاطِمَةَ الرَّزْرَاءِ
 السَّلَامُ عَلَى ابْنِ خَدِيجَةَ الْكُبْرَى
 السَّلَامُ عَلَى ابْنِ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى
 السَّلَامُ عَلَى ابْنِ جَنَّةِ الْمَأْوَى

بخش دوم - سلام بر اولیناء

سلام بر امیر مؤمنان علی بن ابی طالب ، که بواسطه برادری با رسول خدا ﷺ مقامی خاص یافت .

سلام بر فاطمه زهرا ، دختر رسول خدا .

سلام بر ابو محمد ، حسن بن علی که وصی و جانشین پدرش بود .

سلام بر حسین که خونش را [در راه دین] بخشید .

سلام بر کسی که خدا را در نهان و آشکار فرمانبری کرد .

سلام بر آن که خداوند ، شفای بیماری هارا در تربت او قرار داد .

سلام بر کسی که در زیر گنبد حرمش ، دعا مستجاب است .

سلام بر آن که امامان از نسل اویند .

سلام بر فرزند خاتم پیامبران .

سلام بر فرزند سرور او صیاء .

سلام بر فرزند فاطمه زهراء .

سلام بر فرزند خدیجه کبری .

سلام بر فرزند سدرة المنتهى . (۱)

سلام بر فرزند جنة المأوى [بهشت پناهگاه] .

۱ - «سدرة» نام درختی در بهشت است . «منتهى» حد صعود است . جبرائیل در شب معراج نتوانست از این درخت بالاتر برسد . ولی رسول خدا بالاتر رفت و از این رو به جای نام پیامبر ، مقام آنرا آوردۀ آند .

السَّلَامُ عَلَى ابْنِ زَمْرَدٍ وَ الصَّفَا *
 السَّلَامُ عَلَى الْمُرَمَّلِ بِالدِّمَاءِ *
 السَّلَامُ عَلَى الْمَهْتُوكِ الْخِبَاءِ *
 السَّلَامُ عَلَى خَامِسِ أَصْحَابِ الْكِسَاءِ *
 السَّلَامُ عَلَى غَرِيبِ الْغُرَبَاءِ *
 السَّلَامُ عَلَى شَهِيدِ الشُّهَدَاءِ *
 السَّلَامُ عَلَى قَتِيلِ الْأَدْعِيَاءِ *
 السَّلَامُ عَلَى سَاكِنِ كَرْبَلَاءَ *
 السَّلَامُ عَلَى مَنْ بَكَتْهُ مَلَائِكَةُ السَّمَاءِ *
 السَّلَامُ عَلَى مَنْ ذُرِّيَّتْهُ الْأَرْضِيَّاءِ *
 السَّلَامُ عَلَى يَعْسُوبِ الدِّينِ *
 السَّلَامُ عَلَى مَنَازِلِ الْبَرَاهِينِ *
 السَّلَامُ عَلَى الْأَئِمَّةِ الْسَّادَاتِ *

سلام بر فرزند زمزم و صفا.

سلام بر پیکر آغشته به خون.

سلام بر آن که به خیمه گاهش بی حرمتی شد.

سلام بر پنجمین نفر از اصحاب کسae.

سلام بر غریب غریبان.

سلام بر شهید شهیدان.

سلام بر کشته شده بدست افراد بی اصل و نسب.

سلام بر ساکن کربلاe.

سلام بر کسی که فرشتگان آسمان بر او گریستند.

سلام بر کسی که پاکان از نسل اویند.

سلام بر پیشوای دین.

سلام بر جایگاه‌های برهان‌ها و حجت‌های الٰهی.

سلام بر پیشوایان شرافتمند و بزرگوار. (۱)

۱ - این دو سلام، مربوط به همه ائمه است و بدین ترتیب، به همه امامان سلام داده می‌شود.

القسم الثالث - السلام على عاشورائين

السَّلَامُ عَلَى الْجُيُوبِ الْمُضَرَّبَاتِ •
 السَّلَامُ عَلَى الشِّفَاءِ الدَّابِلَاتِ •
 السَّلَامُ عَلَى النُّقوسِ الْمُصْطَلَمَاتِ •
 السَّلَامُ عَلَى الْأَرْوَاحِ الْمُخْتَلَسَاتِ •
 السَّلَامُ عَلَى الْأَجْسَادِ الْغَارِيَاتِ •
 السَّلَامُ عَلَى النُّحُورِ الشَّاخِبَاتِ •
 السَّلَامُ عَلَى الدِّمَاءِ السَّائِلَاتِ •
 السَّلَامُ عَلَى الْأَعْضَاءِ الْمُقْطَعَاتِ •
 السَّلَامُ عَلَى الرُّؤُوسِ الْمُشَالَاتِ •
 السَّلَامُ عَلَى النِّسَوةِ الْبَارِزَاتِ •
 السَّلَامُ عَلَى حُجَّةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ •
 السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلَى أَبْنَائِكَ الطَّاهِرِينَ •
 السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلَى أَبْنَائِكَ الْمُسْتَشْهَدِينَ •
 السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلَى ذُرِّيَّتِكَ النَّاصِرِينَ •

بخش سوم - سلام بر حاشور ایان

سلام بر آن گریبان‌های چاک خورده.

سلام بر آن لب‌های خشکیده.

سلام بر آن جان‌های بالا دیده.

سلام بر آن روح‌های [از بدن] خارج شده.

سلام بر آن بدن‌های برهنه.

سلام بر آن گلوهای فوران زننده خون.

سلام بر آن خون‌های جاری شده.

سلام بر آن اعضای تکه تکه شده.

سلام بر آن سرهاي بالاي نيزه رفته.

سلام بر آن زنان آشکار [از درون خيمه‌ها بیرون آمده].

سلام بر حجت پروردگار جهانیان.

سلام بر تو [ای حسین بن علی] و بر پدرانِ پاک تو.

سلام بر تو و بر فرزندانِ شهیدت.

سلام بر تو و بر نسلت که یاری کننده [دین] اند.

السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى الْمَلَائِكَةِ الْمُضَاجِعِينَ *
 السَّلَامُ عَلَى الْقَتِيلِ الْمَظْلُومِ *
 السَّلَامُ عَلَى أَخِيهِ الْمَسْتُومِ *
 السَّلَامُ عَلَى عَلِيٍّ الْكَبِيرِ *
 السَّلَامُ عَلَى الرَّضِيعِ الصَّغِيرِ *
 السَّلَامُ عَلَى الْأَبْدَانِ السَّلِيمَةِ *
 السَّلَامُ عَلَى الْعِتَرَةِ الْغَرِيبَةِ *
 السَّلَامُ عَلَى الْمُجَدَّلِينَ فِي الْفَلَوَاتِ *
 السَّلَامُ عَلَى النَّازِحِينَ عَنِ الْأَوْطَانِ *
 السَّلَامُ عَلَى الْمَدْفُونِينَ بِلَا كُفَانٍ *
 السَّلَامُ عَلَى الرُّؤُسِ الْمُفَرَّقَةِ عَنِ الْأَبْدَانِ *
 السَّلَامُ عَلَى الْمُحْتَسِبِ الصَّابِرِ *
 السَّلَامُ عَلَى الْمَظْلُومِ بِلَا نَاصِرٍ *
 السَّلَامُ عَلَى سَاكِنِ التُّرْبَةِ الزَّاكِيَّةِ *
 السَّلَامُ عَلَى صَاحِبِ الْقُبَّةِ السَّامِيَّةِ *

سلام بر تو و بر فرستگان هم آغوش تو [در آرامگاهت].

سلام بر کشته شده مظلوم.

سلام بر برادر مسمومش.

سلام بر علی اکبر.

سلام بر شیر خوار کوچک.

سلام بر بدنهايی که جامه و تجهيزاتشان به غارت رفته.

سلام بر اهل بيت غربت زده.

سلام بر به خاک افتادگان در بیابان.

سلام بر دور افتادگان از وطن.

سلام بر دفن شدگان بي کفن.

سلام بر سرهای جدا شده از بدن.

سلام بر حسابگر شکیبا.

سلام بر ستمندیده بي یاور.

سلام بر جای گرفته در خاک پاک.

سلام بر صاحب آن گنبد بلند مرتبه،

أَسْلَامٌ عَلَى مَنْ طَهَرَهُ الْجَلِيلُ *
 أَسْلَامٌ عَلَى مَنْ افْتَخَرَ بِهِ جَبْرائِيلُ *
 أَسْلَامٌ عَلَى مَنْ نَاغَاهُ فِي الْمَهْدِ مِيكَائِيلُ *
 أَسْلَامٌ عَلَى مَنْ نُكِثْتَ ذِمَّتُهُ *
 أَسْلَامٌ عَلَى مَنْ هُتِكَتْ حُرْمَتُهُ *
 أَسْلَامٌ عَلَى مَنْ أُرِيقَ بِالظُّلْمِ دَمَهُ *
 أَسْلَامٌ عَلَى الْمُغَسلِ بِدَمِ الْجِراحِ *
 أَسْلَامٌ عَلَى الْمُجَرَّعِ بِكَأسَاتِ الرِّماحِ *
 أَسْلَامٌ عَلَى الْمُضَامِ الْمُسْتَبَاحِ *
 أَسْلَامٌ عَلَى الْمَنْحُورِ فِي الْوَرَى *
 أَسْلَامٌ عَلَى دَفَنَةِ أَهْلِ الْقَرَى *
 أَسْلَامٌ عَلَى الْمَقْطُوعِ الْوَتِينِ *
 أَسْلَامٌ عَلَى الْمُحَاجِمِيِّ بِالْأَمْعَينِ *
 أَسْلَامٌ عَلَى الشَّيْبِ الْخَضِيبِ *
 أَسْلَامٌ عَلَى الْخَدِّ الْتَّرِيبِ *

سلام بر کسی که خدای بزرگ او را پاک و مطهر گردانید.

سلام بر کسی که جبرئیل به او افتخار می‌کرد.

سلام بر کسی که میکائیل با او در گهواره گفتگو نمود.

سلام بر کسی که عهد و پیمانش شکسته شد.

سلام بر کسی که حُرمتَش شکسته شد.

سلام بر کسی که خونش به ستم ریخته شد.

سلام بر آن که با خونِ زخم‌هایش غسل داده شد.

سلام بر آن که جرعه نوش جام نیزه‌ها گردید.

سلام بر مظلومی که خونش مباح شمرده شد.

سلام بر آن که سرش را در ملأ عام بریدند.

سلام بر آن که روستائیان [قبیله بنی اسد] بدنش را دفن نمودند.

سلام بر شاهرگ بریده شده.

سلام بر کسی که در حمایت از دین، بی‌یاور ماند.

سلام بر مَحاسن به خون رنگ شده.

سلام بر گونه خاک آلوده.

﴿السلامُ عَلَى الْبَدَنِ السَّلِيمِ﴾
 ﴿السلامُ عَلَى الشَّغْرِ الْمَقْرُوعِ بِالْقَضِيبِ﴾
 ﴿السلامُ عَلَى الْوَدَجِ الْمَقْطُوعِ﴾
 ﴿السلامُ عَلَى الرَّأْسِ الْمَرْفُوعِ﴾
 ﴿السلامُ عَلَى الْأَجْسَامِ الْعَارِيَةِ فِي الْفَلَوَاتِ،
 تَنْهَشُهَا الذِّئْابُ الْعَادِيَاتُ، وَ تَخْتَلِفُ إِلَيْهَا
 السَّبَاعُ الضَّارِيَاتُ﴾

سلام بر بدنی که جامه و تجهیزاتش به غارت رفت.

سلام بر دندانی که چوب خیزران بر آن نواخته شد.

سلام بر رگِ بُریده شده.

سلام بر سرِ بالای نیزه رفته.

سلام بر پیکرهایی که در بیابانها [ای کربلاء] عریان مانده بود.

[در حالی که هنگام شهادت] گُرگ‌های تجاوزگر [بنی امیّه]

تکه پاره‌شان می‌کردند و درندگان خونخوار [کوفیان]

اطرافشان رفت و آمد می‌نمودند.

القسم الرابع - كيغية السلام على الاعام

السلام عليك يا مولاي و على الملائكة
 المرفرفين حول قبرتك ، الحافظين بتربيتك ،
 الطائفين بعرصتك ، الواردين لزيارتكم *
 السلام عليك . فاني قدت إليك ، ورجوت
 الفوز لديك *

السلام عليك سلام العارف بحربتك ،
 المخلص في ولايتك ، المتقرب إلى الله بمحبتك ،
 البريء من أعدائك * سلام من قلبه بمصابيك
 مقروح ، و دموعه عند ذكرك مسفوحة *
 سلام المفجوع المحزون ، الواله المستكين *
 سلام من لو كان معك بالطفوف ، لو قال بنيسيه
 حد الشيف و بذل حشاشته دونك للحتوف و
 جاهد بين يديك ، و نصرك على من بغى عليك ،
 و فداك بروحه و جسده و ماليه و ولده

بخش چهارم - کیفیت سلام به امام

سلام بر تو ای مولای من و بر فرشتگانِ بالگشاده اطراف بارگاهت،
حلقه زنده بر تربت پاکت، طواف کننده در سرای آستانت،
وارد شونده [بدان مکان شریف] برای زیارت تو.

سلام بر تو! من به سوی تو رو آورده‌ام و امید رستگاری در
پیشگاه تورا دارم.

سلام بر تو، سلام کسی که به حُرمتِ تو آشناست،
در ولایت تو اخلاص دارد، با محبت تو بسوی خدا تقرّب
می‌جوید، از دشمنان تو بیزار است.

سلام کسی که قلبش از مصیبت تو جریحه‌دار و اشکش با یاد تو
جاری است.

سلام دردمند اندوهگین، سرگشته و زمین گیر شده.
سلام کسی که اگر با تو در کربلا می‌بود، با جانش در برابر تیزی
شمشیرها از تو حافظت می‌کرد و باقیمانده عمرش را برای
حفظ تو به مرگ می‌سپرد و در رکاب تو جهاد می‌کرد و تورا
علیه کسانی که بر تو ستمگرانه شوریدند، یاری می‌داد
و جان و تن و دارائی و فرزند خویش را فدای تو می‌کرد.

وَرُوحُهُ لِرُوحِكَ فِدَائِهِ، وَأَهْلُهُ لِأَهْلِكَ وِقَاءُهُ
 فَلَئِنْ أَخْرَتِي الدُّهُورُ، وَعَاقَنِي عَنْ نَصْرِكَ الْمَقْدُورُ،
 وَلَمْ أَكُنْ لِمَنْ حَارَبَكَ مُحَارِبًا، وَلِمَنْ نَصَبَ لَكَ
 الْعَدَاوَةَ مُنَاصِبًا، فَلَا نُذْبَثَكَ صَبَاحًا وَمَسَاءً،
 وَلَا بُكِيرًا لَكَ بَدَلَ الدُّمُوعِ دَمًا،
 حَسْرَةً عَلَيْكَ، وَتَأْسِفًا عَلَى مَا دَهَاكَ وَتَلَهَّفَا،
 حَتَّى أَمُوتَ بِلَوْعَةِ الْمُضَابِ، وَغُصَّةِ الْإِكْتِيَابِ

و [اساساً] جانش فدای جان تو و اهل بیتش سپر بلای اهلیت
تو است.

پس اگر زمانه [تولد] مرا به تأخیر انداخت ، و تقدیر الهی مرا
از یاری تو بازداشت و با آنان که با تو جنگیدند نجنگیدم
و با کسانی که با تو دشمنی کردند ، دشمنی نکردم
[در عوض اینک] هر صبح و شام بر تو شیون می کنم و به جای
اشک ریختن بر تو ، خون می گریم ؛ از روی حسرت بر [یاری
نکردن] تو و تأسف بر مصیبت هائی که ترا گرفتار کرد و از
شدت اندوه [و آنقدر غمناک می نالم] تا در اثر سوز جانفرسا و
غصه جانکاه ، جان سپارم .

القسم الخامس - صفات الامام الحسين

أَشْهَدُ أَنِّي قَدْ أَقْمَتَ الصَّلَاةَ، وَأَتَيْتَ الرِّزْكَوَةَ،
 وَأَمْرَتَ بِالْمَعْرُوفِ، وَنَهَيْتَ عَنِ الْمُنْكَرِ
 وَالْعُدُوانِ، وَأَطْعَتَ اللَّهَ وَمَا عَصَيْتَهُ، وَتَمَسَّكَتْ
 بِهِ وَبِحَبْلِهِ فَأَعْرَضَيْتَهُ، وَخَشِيتَهُ وَرَاقَبْتَهُ
 وَاسْتَخْيَيْتَهُ، وَسَنَّتَ السُّنَّةَ، وَأَطْفَأْتَ الْفِتْنَةَ،
 وَدَعَوْتَ إِلَى الرَّشَادِ، وَأَوْضَحْتَ سُبْلَ السَّدَادِ،
 وَجَاهَدْتَ فِي اللَّهِ حَقَّ الْجِهَادِ ♦
 وَكُنْتَ لِلَّهِ طَائِعاً، وَلِجَدِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 وَآلِهِ تَابِعاً، وَلِقَوْلِ أَبِيكَ سَامِعاً، وَإِلَى وَصِيَّةِ
 أَخِيكَ مُسَارِعاً، وَلِعِمَادِ الدِّينِ رَافِعاً، وَلِلظُّغْيَانِ
 قَائِعاً، وَلِلظُّغَاءِ مُقَارِعاً، وَلِلْأُمَّةِ نَاصِحاً،
 وَفِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ سَابِحاً، وَلِلْفُسَاقِ مُكَافِحاً،
 وَبِحُجَّجِ اللَّهِ قَائِماً، وَلِإِسْلَامِ وَالْمُسْلِمِينَ
 رَاجِحاً، وَلِلْحَقِّ نَاصِراً، وَعِنْدَ الْبَلَاءِ صَابِراً,

بخش پنجم - اوصاف امام حسین

گواهی می‌دهم که تو نماز را بپاداشتی و زکات دادی .
و [مردم را] به نیکی فرمان دادی و از زشتی و تجاوز بازداشتی .
و خدرا اطاعت کردی و نافرمانی اش نکردی .
وبه او و رسماش چنگ زدی تا آن جا که او را خشنود ساختی
و از او ترسان بودی و از فرمان او مراقبت می‌کردی و از او
شرم داشتی [که در امرش کوتاهی کنی] .
و سنت‌های نیکو را بوجود آورده و آتش فتنه‌ها را خاموش
ساختی و مردم را بسوی هدایت و کمال فراخواندی .
و راههای استوار را روشن کردی ، و در راه خدا آن طور که
سزاوار بود ، جهاد نمودی .
و تو فرمانبر خدا و پیرو جدت ، حضرت محمد - که درود خدا بر
او و بر اهل بیتش باد - و شنوای فرموده‌های پدرت و شتابان در
اجرای وصیت برادرت بودی .
برا فرازندۀ ستون دین و نابود کننده گردنشی و در هم کوبنده
تجاوز گران و نصیحت کننده امت بودی .
و در گردابهای مرگ شناور گشته و با فاسقان مبارزه کردی .
حجّتها و براهین الهی را برباد داشتی و دلسوژ اسلام و مسلمین
و یاری کننده حق ، و در هنگام سختی و بلا شکیبا بودی .

وَ لِلَّدِينِ كَالْئَمَّا ، وَ عَنْ حَوْرَتِهِ مُرَامِيَّا ، تَحْوَطُ
 الْهُدَى وَ تَنْصُرُهُ ، وَ تَبْسُطُ الْعَدْلَ وَ تَنْشُرُهُ
 وَ تَنْصُرُ الدِّينَ وَ تُظْهِرُهُ ، وَ تَكُفُّ الْغَايَةَ وَ تَزْجُرُهُ ،
 وَ تَأْخُذُ لِلَّدَنِيَّ مِنَ الشَّرِيفِ ، وَ تُسَاوِي فِي
 الْحُكْمِ بَيْنَ الْقَوِيِّ وَ الْضَّعِيفِ *
 كُنْتَ رَبِيعَ الْأَيَّتَامِ ، وَ عِصْمَةَ الْأَنَامِ ، وَ عِزَّ
 الْإِسْلَامِ ، وَ مَعْدِنَ الْأَحْكَامِ ، وَ حَلِيفَ الْإِنْعَامِ ،
 سَالِكًا طَرَائِقَ جَدِّكَ وَ أَبِيكَ ، مُشْبِهًا فِي الْوَصِيَّةِ
 لِأَخِيكَ ، وَ فِي الْذِمَّةِ ، رَضِيَ الشِّيمِ ،
 ظَاهِرَ الْكَرَمِ ، مُتَهَجِّدًا فِي الظُّلْمِ ، قَوِيمَ الْطَّرَائِقِ ،
 كَرِيمَ الْخَلَائِقِ ، عَظِيمَ السَّوَابِقِ ، شَرِيفَ النَّسِبِ ،
 مُنِيفَ الْخَسَبِ ، رَفِيعَ الرُّتبِ ، كَثِيرَ الْمَنَاقِبِ ،
 مَحْمُودَ الضَّرَائِبِ ، جَزِيلَ الْمَوَاهِبِ *
 حَلِيمُ رَشِيدُ ، مُنِيبُ جَوَادُ ، عَلِيمُ شَدِيدُ ،
 إِمامُ شَهِيدُ ، أَوَّاهُ مُنِيبُ ، حَبِيبُ مَهِيدُ *

حفظ کننده دین و مدافع حريم آن بودی .

[جاده] هدایت را نگاهبانی کرده و یاریش نمودی .

عدالت را گسترش و نشردادی .

دین را یاری نموده و آنرا آشکار ساختی .

کسانی که دین را به بازیچه گرفته بودند منع کرده و [از ادامه راه خود] بازشان داشتی .

حقوق ضعیفان را از قدر تمدنان گرفتی ، و در قضاوت ، توانا و ناتوان را یکسان شمردی .

تو بهار یتیمان ، حافظ و پناه مردم ، مایه سربلندی اسلام و جایگاه احکام الهی و هم پیمان بخشش و احسان بودی .

تو پوینده راه و روش‌های جدّ بزرگوار و پدر گرامیت و در توصیه به نیکی‌ها همانند برادرت بودی .

وفادار به تعهدات و پیمانها و دارای خصلت‌های پسندیده و کرمی آشکار بودی .

شب زنده دار در تاریکی‌ها ، صاحب روشهای استوار و منشای بزرگوارانه هستی .

دارای گذشته‌های درخشنان ، نسب شرافتمند و حسب والا و صاحب رتبه‌های عالی و فضائل بسیار هستی .

سرشتهای پسندیده و بخشش‌های فراوان داشتی .

تو بردبار کمال یافته هستی . [از عمل بد مردم] پناه برندۀ به خدا هستی . [نه تنها از کارهای زشت مردم می‌گذری ، بلکه] به آنها

کرامت و بزرگی می‌دهی .

تو دانا و مقاوم ، پیشو او شهید هستی . نالان و زاری کننده در پیشگاه خدا ، دوست داشتنی و باجلال می‌باشی .

كُنْتَ لِلرَّسُولِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَلَدَا،
 وَلِلْقُرْآنِ سَنَدًا وَلِلْأُمَّةِ عَضْدًا، وَفِي الطَّاعَةِ مُجْتَهِدًا،
 حَافِظًا لِلْعَهْدِ وَالْمِيثَاقِ، نَاكِبًا عَنْ سُبْلِ الْفُسَاقِ،
 بَادِلًا لِلْمَجْهُودِ، طَوِيلَ الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ،
 زَاهِدًا فِي الدُّنْيَا زُهْدَ الرَّاجِلِ عَنْهَا، نَاظِرًا إِلَيْهَا
 بِعَيْنِ الْمُسْتَوْحِشِينَ مِنْهَا، آمَالُكَ عَنْهَا مَكْفُوفَةً،
 وَهِمَتْكَ عَنْ زِينَتِهَا مَصْرُوفَةً، وَالْحَاطِكَ عَنْ
 بَهْجَتِهَا مَطْرُوفَةً، وَرَغْبَتْكَ فِي الْآخِرَةِ مَعْرُوفَةً ✡

تو فرزند پیامبر ﷺ هستی .

برای قرآن پشتوانه و برای امت بازوی توانا و در اطاعت خدا
بسیار کوشائی .

نگهبان عهد و پیمانی و از شیوه‌های عملکرد گناهکاران و
 fasqan رویگردان بودی . با نهایت توان ، کوشش نمودی .
 رکوعها و سجده‌های طولانی داشتی .

در دنیا همچون کسانی که کوچ کننده از دنیا هستند ، زهد داشتی .
 به دنیا نگریستی با دید ترسندگان از آن .

آرزوهایت از تعلق به دنیا بازداشته شده [واز آن دل کنده بودی].
 و اهتمامت از زینت‌های دنیوی برگردانده شده بود .
 و نگاههایت از سرور و شادمانی آن برگشته بود .
 واشتباق توبه سرای آخرت ، شهره آفاق بود .

القسم السادس - أرضية الثورة

حَتَّىٰ إِذَا جَوَرُ مَدَّ بَاعَهُ، وَأَسْفَرَ الظُّلْمُ قِنَاعَهُ،
 وَدَعَا الغَيْ أَتْبَاعَهُ، وَأَنْتَ فِي حَرَمِ جَدِّكَ قَاطِنٌ،
 وَلِلظَّالِمِينَ مُبَايِنٌ، جَلِيسُ الْبَيْتِ وَالصِّرَابِ،
 مُعْتَزِلٌ عَنِ الْلَّذَاتِ وَالشَّهْوَاتِ، تُنْكِرُ الْمُنْكَرَ
 بِقَلْبِكَ وَلِسَانِكَ، عَلَى حَسْبِ طَاقَتِكَ وَإِمْكَانِكَ، *
 ثُمَّ اقْتَضَاكَ الْعِلْمُ لِلْإِنْكَارِ، وَلَزِمَكَ أَنْ تُجَاهِدَ
 الْفُجَارَ *

فَسِرْتَ فِي أَوْلَادِكَ وَأَهْالِيكَ، وَشِيعَتِكَ وَمَوَالِيكَ،
 وَصَدَعْتَ بِالْحَقِّ وَالْبَيِّنَةِ، وَدَعَوْتَ إِلَى اللَّهِ
 بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ، وَأَمْرَتَ بِإِقْامَةِ
 الْحُدُودِ، وَطَاعَةِ الْمَعْبُودِ، وَنَهَيْتَ عَنِ الْخَبَائِثِ
 وَالْطُّغْيَانِ، وَوَاجَهْتُكَ بِالظُّلْمِ وَالْعُدْوَانِ *

بحث ششم - زمینه قیام

[تو این چنین بودی] تا آن که ستم دست تعدی دراز کرد و ظلم و بیداد، نقاب از چهره برافکند و ضلالت و گمراهی، پیروان خویش را فراخواند.

[این اعمال زشت و تجاوز گرانه انجام شد] در حالی که تو در حرم جدّت سکونت داشتی و از ستمکاران دوری گزیده، مونس خانه خدا و محراب عبادت گشته، از لذّتها و شهوتها بریده بودی.

به قدر توانایی و امکانات خویش منکر را با قلب و زیانت انکار نمودی.

[و در هر حال، آن گستاخی‌ها در حضور تو بود و آنها حیانکردن و به کار خود ادامه دادند و باز تو در صدد اصلاح بدون قیام بودی]. تا اینکه علم [پیدا کردی که اصلاح کلامی ثمر بخش نیست و در نتیجه، این علم که به تناسب شرائط موجود و تکلیف الهی بود] تو را برای انکار [یزید] مصمم گردانید و تو را ملزم نمود که با فاجران و بدکاران به جهاد برخیزی.

پس همراه با فرزندان و خویشان و پیروان و دوستداران حرکت کردی.

حق را با دلائل قطعی روشن ساختی و [مردم را] با حکمت و اندرز نیکو بسوی خدا دعوت کردی و به برپائی حدود الهی و فرمانبری از پروردگار فرمان دادی و از کارهای ناپسند و سرکشی بازداشتی، ولی آنها با ستم و دشمنی به مقابله با تو برخاستند.

القسم السابع - مجاحدة و استشهاد سيد الشهداء

فَجَاهَهُنَّ تَهْمَ بَعْدَ إِبْرَاعِ إِلَيْهِمْ وَ تَأْكِيدِ الْحُجَّةِ عَلَيْهِمْ *
 فَنَكَثُوا ذِمَّامَكَ وَ بَيْعَتَكَ، وَ أَسْخَطُوا رَبَّكَ وَ جَدَّكَ،
 وَ بَدَأْتَكَ بِالْحَرْبِ * فَثَبَتَ لِلطَّعنِ وَ الضَّربِ،
 وَ طَحَنْتَ جُنُودَ الْفُجَارِ، وَ اقْتَحَمْتَ قَسْطَلَ الْغُبَارِ،
 مُجَالِدًا بِذِي الْفَقَارِ، كَانَكَ عَلَىٰ الْمُخْتَارِ *
 فَلَمَّا رَأَوْكَ ثَابَتَ الْجَاشِ، غَيْرَ خَائِفٍ وَ لَا خَائِشٍ،
 نَصَبُوا لَكَ غَوَّائِلَ مَكْرِهِمْ، وَ قَاتَلُوكَ بِكَيْدِهِمْ وَ
 شَرِّهِمْ، وَ أَمَرَ اللَّعِينُ جُنُودَهُ، فَمَنَعُوكَ الْمَاءَ وَ
 وَرُودَهُ وَ نَاجَزُوكَ الْقِتَالَ، وَ عَاجَلُوكَ النِّزالَ وَ
 رَشَقُوكَ بِالسِّهَامِ وَ النِّبَالِ، وَ بَسَطُوا إِلَيْكَ أَكْفَ
 الْإِضْطِلَامِ، وَ لَمْ يَرْعُو لَكَ ذِمَّامًا، وَ لَا رَاقَبُوا فِيكَ
 أَثَاماً فِي قَتْلِهِمْ أُولِيَّاءَكَ، وَ نَهَبُهُمْ رِحَالَكَ *
 وَ أَنْتَ مُقَدَّمٌ فِي الْهَبَوَاتِ، وَ مُحْتَمِلٌ لِلْأَذِيَّاتِ،
 قَدْ عَجَبْتُ مِنْ صَبْرِكَ مَلَائِكَةُ السَّمَاوَاتِ *

بخش هفتم - مجاہدت و شهادت سید الشهداء

[دشمن ظالمانه برخورد کرد ، با اين وجود] تو مو عظه و حکمت را مقدم داشتی و اتمام حجّت نمودی ، آنگاه با آنان مجاہدت کردی . پس آنان احترام و بیعت تو را شکستند و پروردگار و جدّت را به خشم آورده و جنگ با تورا آغاز کردند . پس تو برای نیزه زدن و پیکار ، استوار بپا خاستی و لشکریان معصیت پیشه را در هم پیچیدی و در گرد و غبار نبرد ، دلیرانه فرو رفتی و آنچنان با ذوالفقار شمشیر می زدی که گویا تو همان علیّ برگزیده خدا هستی .

پس وقتی تو را با قلبی مطمئن و این چنین دلیر و بی باک یافتند ، دام‌های مرگ آفرین مکرشان را بر سر راهت نهادند و با نیرنگ و شرارتشان به جنگ با تو ادامه دادند و آن ملعون به لشکریانش دستورداد تا تو را از آب و ورود به آن بازداشتند ، و دامنه جنگ با تو را شدید نمودند و به مبارزه با تو سرعت بخشیدند و نیزه بارانت کردند و دستهای بنیاد برانداز را بسویت دراز کردند و هیچ تعهدی را رعایت نکردند و در کشتن دوستان و غارت اهل بیت تو ، از هیچ تجاوزی خودداری نکردند . و تو همچنان در گرد و غبار میدان ، به پیش می تاختی و ناملایمات را تحمل می کردی ، تا آنجا که فرشتگان آسمانها از صبر و استقامت تو در شگفت شدند .

فَأَحْدَقُوا بِكَ مِنْ كُلِّ الْجِهَاتِ، وَ أَنْخَوْكَ بِالْجِرَاحِ
 وَ حَالُوا بَيْنَكَ وَ بَيْنَ الرَّوَاحِ، وَ لَمْ يَبْقَ لَكَ نَاصِرٌ،
 وَ أَنْتَ مُحْتَسِبٌ صَابِرٌ، تَذْبُّ عَنْ نِسْوَتِكَ وَ أَوْلَادِكَ *
 حَتَّىٰ نَكْسُوكَ عَنْ جَوَادِكَ، فَهَوَيْتَ إِلَى الْأَرْضِ
 جَرِيحاً، تَطَأُوكَ الْخُيُولُ بِحَوَافِرِهَا، وَ تَعْلُوكَ
 الطُّغَاةُ بِبَوَارِهَا *

قَدْ رَشَحَ لِلْمَوْتِ جَيْنُكَ، وَ اخْتَلَقَتْ بِالِانْقِبَاضِ وَ
 الِانْسَاطِ شِمَالُكَ وَ يَمِينُكَ، تُدْبِرُ طَرْفًا خَفِيَاً
 إِلَى رَحْلِكَ وَ بَيْتِكَ، وَ قَدْ شُغِلتَ بِنَفْسِكَ عَنْ
 وَلْدِكَ وَ أَهْالِكَ، وَ أَسْرَعَ فَرَسَكَ شَارِداً إِلَى
 خِيَامِكَ، قَاصِداً مُحَمْحِماً بَاكِياً *

فَلَمَّا رَأَيْنَ النِّسَاءَ جَوَادَكَ مَخْرِيَاً، وَ نَظَرْنَ
 سَرْجَكَ عَلَيْهِ مَلْوِيَاً، بَرَزْنَ مِنَ الْخُدُورِ،
 نَاسِراتِ الشُّعُورِ عَلَى الْخُدُودِ، لَاطِماتِ الْوُجُوهِ،
 سَافِراتِ، وَ بِالْعَوِيلِ دَاعِياتِ، وَ بَعْدَ الْعِزِّ مُذَلَّاتِ،
 وَ إِلَى مَصْرِعِكَ مُبَادِراتِ *

پس دشمنان از هر طرف تو را محاصره کردند و با زخم‌های فراوان تو را از توان انداختند و راه نجات را برق تو بستند.

و [این در حالی بود که] برای تو یاوری نمانده بود و تو همه چیز را به حساب [آینده اسلام] گذاشته و [در تحمل سختی‌ها] صابر بودی و از زنان حرم و فرزندان دفاع می‌نمودی، تا این که تو را از اسب سرنگون ساختند و با بدنش مجروح بر زمین افتادی. آنگاه اسپها تو را با سمهای خود لگد کوب کردند، و تجاوز پیشگان تو را با شمشیر هایشان ضربه می‌زدند.

[تا اینکه] عرق مرگ بر پیشانی ات نشت، و طرف راست و چپ بدن ت [با نفسهای کند] منقبض و منبسط شد و تو آرام با گوشۀ چشم بسوی حرم و خیامت نظر می‌کردی و سرانجام به خود [سختی‌های مرگ] مشغول شدی و از دیدن فرزندان و اهله‌یت خویش باز ماندی.

و اسب تو برای خبردار کردن [اهل بیت از شهادت] شیون‌کنان و گریان بسوی خیمه‌های شتافت.

آنگاه که بانوان حرم، اسب تو را بلازده دیدند و زین تو را بر آن واژگون یافتد، از پس پرده خیمه‌ها بیرون آمدند در حالی که گیسوانشان را بر چهره‌ها پریشان ساخته و سیلی بر صورت‌های بازشان می‌زدند و شیون زنان و گریه کنان تو را صدا می‌کردند و آنان پس از عمری عزّت، با ذلت و درمانگی به سوی قتلگاه تو شتابان در حرکت بودند.

وَشِمْرُ جَالِسٌ عَلَى صَدْرِكَ، مُولَعٌ سَيْفَهُ عَلَى تَحْرِكَ
 قَابِضٌ عَلَى شَيْتَكَ بِيَدِهِ، ذَابِحٌ لَكَ بِمُهَنَّدِهِ ♦
 قَدْ سَكَنَتْ حَوَّاْسِكَ، وَخَفِيتْ أَنْفَاسِكَ ♦
 وَرُفِعَ عَلَى الْقَنَاةِ رَأْسِكَ، وَسُبِّيَ أَهْلُكَ كَالْعَبِيدِ،
 وَصُقِّدُوا فِي الْحَدِيدِ، فَوْقَ أَقْتَابِ الْمَطِيَّاتِ،
 تَلْفَحُ وُجُوهَهُمْ حَرًّا الْهَاجِراتِ، يُساقُونَ فِي
 الْبَرَارِي وَالْفَلَوَاتِ، أَيْدِيهِمْ مَغْلُولَةٌ إِلَى الْأَعْنَاقِ،
 يُطَافُ بِهِمْ فِي الْأَسْوَاقِ ♦

و [در همین زمان] شمر بر سینهات نشسته بود و شمشیرش را بر گودی زیر گلویت گذاشت، با دست پلیدش، محاسن شریف تو را گرفته بود و با شمشیر تیزش ذبح کننده تو بود.

در این هنگام درک و احساس از کار افتاد و نفس‌هایت ناپدید شد و لحظاتی بعد سرت بالای نیزه قرار گرفت.

و اهل و عیالت همچون بر دگان به اسارت در آمدند.

و بر بالای جهاز شتران، در غل و زنجیر به بند کشیده شدند.

در حالی که شدت حرارت آفتاب سوزان در روزهای دراز تابستان چهره‌هاشان را می‌سوزاند، در صحراها و بیابان‌ها به جلو رانده می‌شدند. [و آنگاه که به شهرها می‌رسیدند] در حالی که دست‌هایشان با زنجیر به گردنه‌ایشان بسته شده بود، در بازارها چرخانده می‌شدند.

القسم الشاعري - آثار فضـل الـأـمام

فَإِنْوَيْلُ لِلْعُصَاةِ الْفُسَاقِ ، لَقَدْ قَتَلُوا بِقَتْلِكَ الْإِسْلَامَ ،
 وَ عَطَّلُوا الصَّلَاةَ وَ الصِّيَامَ ، وَ نَقَضُوا الشَّنَآنَ وَ
 الْأَحْكَامَ ، وَ هَدَمُوا قَوَاعِدَ الْإِيمَانِ ، وَ حَرَّفُوا
 آيَاتِ الْقُرْآنِ ، وَ هَمْلَجُوا فِي الْبَغْيِ وَ الْعَدْوَانِ *
 لَقَدْ أَصْبَحَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مِنْ
 أَجْلِكَ مَوْتُورًا ، وَ عَادَ كِتَابُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ
 مَهْجُورًا ، وَ غُودِرَ الْحَقِّ إِذْ قُهْرَتَ مَقْهُورًا *
 وَ فُقدَ بِقَدِيكَ التَّكْبِيرُ وَ التَّهْلِيلُ ، وَ التَّحْرِيمُ وَ
 التَّحْلِيلُ ، وَ التَّسْرِيلُ وَ التَّأْوِيلُ ، وَ ظَهَرَ بَعْدَكَ
 التَّغْيِيرُ وَ التَّبْدِيلُ ، وَ الْإِلْحَادُ وَ التَّعْطِيلُ ،
 وَ الْأَهْوَاءُ وَ الْأَضَالِيلُ ، وَ الْفِتَنُ وَ الْأَبَاطِيلُ *

بخش هشتم - آثار فقدان امام

پس وای بر این سرکشان تبهکار که با کشتن تو ، اسلام را کشتند ، و نماز و روزه را بی بهره نمودند و سنتهای الهی و احکام دین را شکستند ، و پایه های ایمان را ویران نمودند ، و آیه های قرآن را تحریف کردند و در ظلم و تجاوز پیش تاختند .

همانا رسول خدا علیه السلام بخاطر [شهادت] تو، مظلوم واقع شد و منزوی گردید . و کتاب خدای عز و جل کنار نهاده شد . و چون تو مقهور و مغلوب گشتی ، حق و حقیقت مورد خیانت قرار گرفت .

و با فقدان تو ذکر تکبیر [الله اکبر] و تهلیل [لا إله إِلَّا الله] و حرام و حلال خدا و تنزیل [قرآن] و تأویل آن ناپدید گشت . [مفاهیم عالیه این امور در جامعه محو گردید و بجای آن ، قالبی بی محتوا بر جای ماند] .

و پس از تو تغییر و دگرگونی [در احکام خدا] ، کفر ، بی دینی ، و انهاdagی سنتهای الهی ، هوی و هوسها ، گمراهیها ، فتنهها و باطلها ظاهر گشت .

القصيدة التاسع - سرارة الكوفي

فَقَامَ نَاعِيْكَ عِنْدَ قَبْرِ جَدِّكَ الرَّسُولِ صَلَّى اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَآلِهِ، فَنَعَاكَ إِلَيْهِ بِالدَّمْعِ الْهَطُولِ،
 قَائِلاً يَا رَسُولَ اللَّهِ !! قُتِلَ سِبْطُكَ وَفَتَاكَ،
 وَاسْتُبِحَ أَهْلُكَ وَحِمَاكَ، وَسُبِّيْتْ بَعْدَكَ ذَرَارِيْكَ،
 وَوَقَعَ الْمَحْذُورُ بِعِترَتِكَ وَذَوِيْكَ،
 فَانْزَعَ الرَّسُولُ، وَبَكَى قَلْبُهُ الْمَهْوُلُ، وَعَزَّاهُ بِكَ
 الْمَلَائِكَةُ وَالْأَنْبِيَاءُ، وَفُجِعَتْ بِكَ أُمَّكَ الرَّزْهَرَاءُ،
 وَاخْتَلَفَتْ جُنُودُ الْمَلَائِكَةِ الْمُقْرَبِينَ، تُعَزِّي
 أَبَاكَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَأُقِيمَتْ لَكَ الْمَآتمُ فِي
 أَعْلَى عِلَّيْنَ، وَلَطَمَتْ عَلَيْكَ الْخُورُ الْعِينُ،
 وَبَكَتِ السَّمَاءُ وَسُكَّانُهَا، وَالْجِبالُ وَخَرَائِنُهَا،
 وَالْهِضَابُ وَأَقْطَارُهَا، وَالْبِحَارُ وَجِيتَانُهَا،
 وَالْجِنَانُ وَوِلْدَانُهَا، وَالْبَيْتُ وَالْمَقَامُ،
 وَالْمَشْعَرُ الْحَرَامُ، وَالْحِلُّ وَالْحَرَامُ *

بخش نهم - عزاداری هستی

پس خبر دهنده شهادت تو ، نزد قبر جد بزرگوارت، رسول خدا ﷺ ایستاد و با اشک ریزان خبر شهادت تو را به او داد و گفت ای رسول خدا ! نوء جوانمردت کشته شد ! و حرمت اهلیت و حریم تو شکسته و مباح شمرده شد . و فرزندان تو پس از تو به اسارت گرفته شدند . و مصائب و ناگواریها بر خانواده و بستگان تو وارد گشت . پس رسول خدا پریشان و آشفته شد و قلب نالانش گریست و فرشتگان و پیامبران بخاطر شهادت تو به او تسلیت گفتند . و مادرت حضرت زهرا در ماتم تو مصیبت زده و عزادار شد و سپاه فرشتگان مقرب خدا به آمد و رفت پرداختند . به پدرت امیر المؤمنین تسلیت گفتند . و برای تو مجالس ماتم در عالم ملکوت [اعلی علیین] به پاشد . و [در عزای تو] حور العین سیلی بر صورت زدند . آسمان و ساکنانش ، کوهها و گنجینه‌های آنها ، تپه‌ها و دامنه‌ها و دشت‌های آنها ، دریاها و ماهیانشان ، جنیان و فرزندانشان ، خانه خدا ، مقام ابراهیم ، مشعرالحرام ، حرم بیت الله و تمامی زمین گریستند .

القسم العاشر - الدعاء والتوسل

اللَّهُمَّ فِي حُرْمَةِ هَذَا الْمَكَانِ الْمُنِيفِ ، صَلِّ عَلَى
 مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَتِهِمْ
 وَادْخِلْنِي الْجَنَّةَ بِشَفَاعَتِهِمْ *

اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ يَا أَسْرَعَ الْحَاسِبِينَ،
 وَيَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ ، وَيَا أَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ *

بِمُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، رَسُولَكَ إِلَى الْعَالَمِينَ أَجْمَعِينَ *

وَبِأَخِيهِ وَابْنِ عَمِّهِ الْأَنْزَعِ الْبَطِينِ *

الْعَالَمِ الْمَكِينِ ، عَلَيْهِ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ *

وَبِفَاطِمَةَ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ *

وَبِالْحَسَنِ الرَّكِيِّ عِصْمَةِ الْمُتَقِينَ *

وَبِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِ أَكْرَمِ الْمُسْتَشَهِدِينَ *

وَبِأَوْلَادِهِ الْمَقْتُولِينَ ، وَبِعَتْرَتِهِ الْمَظْلُومِينَ *

وَبِعَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ رَبِّ الْعَابِدِينَ *

وَبِمُحَمَّدِ بْنِ عَلَيٍّ قِبْلَةِ الْأَوَّلَابِينَ *

بخش دهم - دعا و توصل

خدا يا! به حُرمتِ اين مكانِ رفيع، بر محمد و آل او رحمت فرست،
 و مرا با آنان محشور فرما و به شفاعت آنها داخل بھشت گرдан.
 بار الها! اي سريعترين حسابگران و اي کريمترین کريمان و
 اي بورترین حاکمان، به تو توسل می جويم که:
 به حق محمد، خاتم پيامبران و فرستاده تو بسوی تمام جهانيان
 و به حق برادر و پسرعمویش؛ آن بزرگترین اهل سر و داناي
 اسرار؛ علی امير مؤمنان
 و به فاطمه، سرور بانوان جهانيان
 و به حسن پاک که پناهگاه مُتّقين است
 و به أبي عبدالله الحسين، گرامى ترین شهيد و به فرزندان
 مقتولش و به خانواده مظلومش
 و به علی بن الحسين، زينت عابدان
 و به محمد بن علی، اسوه توبه کنندگان

وَ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ أَصْدَقِ الصَّادِقِينَ *
 وَ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ مُظْهِرِ الْبَرَاهِينِ *
 وَ عَلَيٰ بْنِ مُوسَى نَاصِرِ الدِّينِ *
 وَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلَيٰ قُدْوَةِ الْمُهْتَدِينَ *
 وَ عَلَيٰ بْنِ مُحَمَّدٍ أَزْهَدِ الرَّاهِدِينَ *
 وَ الْحَسَنِ بْنِ عَلَيٰ وَارِثِ الْمُسْتَخْلَفِينَ *
 وَ الْحُجَّةِ عَلَى الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ *
 أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الصَّادِقِينَ
 الْأَبْرَئِينَ، آلِ طَهٍ وَ يَسٍ، وَ أَنْ تَجْعَلَنِي فِي الْقِيَامَةِ
 مِنَ الْأَمِينِ الْمُطْمَئِنِينَ، الْفَائِزِينَ الْفَرِحِينَ
 الْمُسْتَبْشِرِينَ *
 اللَّهُمَّ اكْتُبْنِي فِي الْمُسْلِمِينَ، وَ اكْحُنْنِي بِالصَّالِحِينَ،
 وَ اجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ،
 وَ انْصُرْنِي عَلَى الْبَاغِينَ، وَ اكْفِنِي كَيْدَ الْحَاسِدِينَ،
 وَ اضْرِفْ عَنِّي مَكْرَ الْمَاكِرِينَ

و به جعفر بن محمد، راستگو ترین صادقان

و موسی بن جعفر، آشکار کننده دلائل و براهین

و علی بن موسی، یاورِ دین

و محمد بن علی، اسوه هدایت یافتنگان

و علی بن محمد، زاهد ترین پارسایان

و حسن بن علی، وارث جانشینان

و حجّت خدا بر تمام آفریدگان

بر محمد و آل او؛ آن راستگویان نیکوکار، همان آل طه و یس

درود فرستی و مرا در قیامت از جمله آسوده خاطران و آرامش

یافتنگان قرار دهی که آنان همان رستگاران و شادمانان و

بشارت یافتنگان هستند.

خدایا! نام مرا در زمرة مسلمانان بنویس و مرا به صالحان

ملحق فرما و برایم در میان آیندگان خوش نامی قرار ده.

و در مبارزه با ستمکاران یاری کن و از نیرنگ حسد ورزان

حفظ فرما و حیله مکرکنندگان را از من برگردان

وَ اقْبِضْ عَنِّي أَيْدِي الظَّالِمِينَ ، وَ اجْمَعْ بَيْنِي وَ
بَيْنَ السَّادَةِ الْمَيَامِينِ فِي أَعْلَى عِلَيْنِ ، مَعَ الَّذِينَ
أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَ الصِّدِّيقِينَ وَ الشُّهَدَاءِ

وَ الصَّالِحِينَ ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ *

اللَّهُمَّ إِنِّي أَقْسِمُ عَلَيْكَ بِنَبِيِّكَ الْمَعْصُومِ ،
وَ بِحُكْمِكَ الْمَحْتُومِ ، وَ نَهْيِكَ الْمَكْتُومِ ، وَ بِهَذَا
الْقَبْرِ الْمَلْمُومِ ، الْمُوَسَدِ فِي كَنْفِهِ الْإِمَامِ الْمَعْصُومِ ،
الْمَقْتُولِ الْمَظْلُومِ ، أَنْ تَكْشِفَ مَا بِي مِنَ الْغُمُومِ ،
وَ تَصْرِفَ عَنِّي شَرَّ الْقَدَرِ الْمَحْتُومِ ، وَ تُجِيرَنِي

مِنَ النَّارِ ذَاتِ السَّمُومِ *

اللَّهُمَّ جَلَّنِي بِنِعْمَتِكَ ، وَ رَضِّنِي بِقِسْمِكَ ،
وَ تَغْمَدْنِي بِجُودِكَ وَ كَرَمِكَ ، وَ بَاعِدْنِي مِنْ
مَكْرِكَ وَ نِقْمَتِكَ *

اللَّهُمَّ اعْصِمْنِي مِنَ الرَّزَّلِ ، وَ سَدِّدْنِي فِي القَوْلِ
وَ الْعَمَلِ ، وَ افْسَحْ لِي فِي مُدَّةِ الْأَجَلِ ،

و دست ظالمان را از من دور دار
و در عالم ملکوت [اعلیٰ علیین] مرا با سروران خجسته ام و
همراه با کسانی که به آنان نعمت داده ای؛ پیامبران و صدیقان و
شهیدان و صالحان جمع فرما. ای مهربانترین مهربانان.
خدایا! به حق پیامبر معصومت، و به حکم قطعیات و به نهی
پوشیده ات و به این قبر شریف که مردم [برای زیارت] به این
جا آمده و تجمع کرده اند و در میانش امام معصوم و مقتول و
مظلوم آرمیده است، تو را سوگند می دهم که آنچه از غم و
اندوه در دل دارم، بر طرف ساز.
و شرّ مقدّرات قطعی را از من برگردان و مرا از آتش سوزان
جهنم حفظ کن.
پروردگارا! مرا به نعمت خویش، جلالت و بزرگی بخش.
و به روزی و عطای خویش راضی گردان و به جود و کرم خود
مرا اصلاح نما و از مکروان و انتقام خود دورم بدار.
خدایا! مرا از لغزشها حفظ نما و در گفتار و کردار استوار گردان.
و در دوران زندگانی برایم گشايش قرار ده.

وَأَعْفُنِي مِنَ الْأَوْجَاعِ وَالْعِلَلِ، وَبَلَّغْنِي بِمَا إِلَيَّ وَ
بِفَضْلِكَ أَفْضَلَ الْأَمَلِ *

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاقْبِلْ تَوْبَتِي،
وَارْحَمْ عَبْرَتِي، وَأَقْلِنِي عَثْرَتِي، وَنَفْسُ كُرْبَتِي،
وَاغْفِرْ لِي خَطَّيْتِي، وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرْيَتِي *
اللَّهُمَّ لَا تَذَعْ لِي فِي هَذَا الْمَشْهَدِ الْمُعَظَّمِ،
وَالْمَحَلُّ الْمُكَرَّمُ ذَنْبًا إِلَّا غَفَرْتَهُ، وَلَا عَيْنًا إِلَّا سَرَّتَهُ،
وَلَا غَمًّا إِلَّا كَشَفْتَهُ، وَلَا رِزْقًا إِلَّا بَسَطْتَهُ،
وَلَا جَاهًا إِلَّا عَمَرْتَهُ، وَلَا قَسَادًا إِلَّا أَصْلَحْتَهُ،
وَلَا مَلَأًا إِلَّا بَلَّغْتَهُ، وَلَا دُعَاءً إِلَّا أَجَبْتَهُ،
وَلَا مَضِيقًا إِلَّا فَرَّجْتَهُ، وَلَا شَمْلًا إِلَّا جَمَعْتَهُ،
وَلَا مَرْأً إِلَّا أَتَمَّتَهُ، وَلَا مَالًا إِلَّا كَثَرْتَهُ،
وَلَا خُلْقًا إِلَّا حَسَنْتَهُ، وَلَا إِنْفَاقًا إِلَّا أَخْلَفْتَهُ،
وَلَا حَالًا إِلَّا عَمَرْتَهُ، وَلَا حَسُودًا إِلَّا قَمَعْتَهُ،
وَلَا عَدُوًا إِلَّا أَرْدَيْتَهُ، وَلَا شَرًا إِلَّا كَفَيْتَهُ،

و از دردها و بیماری‌ها عافیتم ده.

وبه حق اولیائیم و به فضل و احسانات، مرا به بهترین آرزوهايم برسان.

خدايا! بر محمد و آل محمد درود فrust و توبه مرا بپذير

و بر اندوه شدید من ترحم نما و از لغزشهايم درگذر و غم و

اندوه مرا نابود کن و خطایم را بپوشان و نسل مرا صالح گردان.

خدايا! در این بارگاه با عظمت و جایگاه با کرامت، گناهانم را

ببخش، عیوبیم را بپوشان، اندوهم را بر طرف گردان،

رزق را وسیع فرما. هر منزلتی به من می‌دهی آنرا جاودانه و

آباد قرار ده. فسادهايم را اصلاح نما، مرا به آرزوهايم برسان و

دعاهایم را مستجاب کن.

تنگناها را باز و تنگی‌ها را گشایش ده، پراکندگی‌ها را سامان

بخش. همه امور را به پایان رسان و سرمایه‌ام را زیاد گردان.

اخلاقم را نیکو نما. هر چیزی را که انفاق می‌کنم برایش

جانشینی قرار ده، هر حالی را که عطا می‌کنی دائمی و آباد باشد.

حسود را نابود کن، دشمن را هلاک ساز. هر شری را از من دفع نما.

وَ لَا مَرْضًا إِلَّا شَفَيْتُهُ ، وَ لَا بَعِيدًا إِلَّا أَدْنَيْتُهُ
 وَ لَا شَعْثًا إِلَّا كَمْتَهُ ، وَ لَا سُؤْلًا إِلَّا أَعْطَيْتُهُ ﴿١﴾
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الْعَاجِلَةِ ، وَ ثَوَابَ الْأُجْلَةِ
 اللَّهُمَّ اغْنِنِي بِحَلَالِكَ عَنِ الْحَرَامِ ،
 وَ بِفَضْلِكَ عَنْ جَمِيعِ الْأَنَامِ ﴿٢﴾
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا ، وَ قَلْبًا خَائِشًا ،
 وَ يَقِينًا شَافِيًّا ، وَ عَمَلًا زَاكِيًّا ، وَ صَبْرًا جَمِيلًا
 وَ أَجْرًا حَزِيلًا ﴿٣﴾
 اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي شُكْرَ نِعْمَتِكَ عَلَىَّ ،
 وَ زِدْ فِي إِحْسَانِكَ وَ كَرِيمَكَ إِلَيَّ ،
 وَ اجْعَلْ قَوْلِي فِي النَّاسِ مَسْمُوعًا ،
 وَ عَمَلِي عِنْدَكَ مَرْفُوعًا ، وَ أَثْرِي فِي الْخَيْرَاتِ
 مَتْبُوعًا ، وَ عَدُوِّي مَقْمُوعًا ﴿٤﴾
 اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الْأَخْيَارِ ، فِي
 أَنَاءِ اللَّيْلِ وَأَطْرَافِ النَّهَارِ ، وَ اكْفِنِي شَرَّ الْأَشْرَارِ

هر مرضی را شفاده ، هر دوری را نزدیک و در دسترس قرار ده ،
 هر اختلافی را سامان بخش ، هر خواسته ای را عطا فرما .

خدا ! من از تو خیر دنیا و پاداش آخرت را درخواست می کنم .

خدا ! مرا با حلال خودت ، از حرام بی نیاز گردان و به فضل
 خویش از همه مردم ، بی نیاز ساز .

خدا ! من از تو دانشی مفید ، قلبی فروتن ، یقینی شفا بخش ،
 عملی پاک ، صبری جمیل و پاداشی بزرگ می طلبم .

خدا ! شکرگزاری نعمت را که بر گردندم هست ، روزیم کن .

واحسان و کرمت را بر من بیفزای . و گفتارم را در میان مردم ،
 مورد پذیرش قرار ده و رفتارم را نزد خودت بالا ببر و قبول نما ،

و آثار خیر مرا مورد پیروی دیگران قرار ده و دشمن مرا ریشه
 کن فرما .

خدا ! در لحظه لحظه هر شبانه روز بر محمد و خاندان نیکوی
 محمد ، درود و رحمت فرست و مرا از شر بدکاران کفایت فرما .

وَطَهِّرْنِي مِنَ الذُّنُوبِ وَالْأَوْزَارِ، وَأَجِرْنِي مِنَ النَّارِ،
 وَأَدْخِلْنِي دَارَ الْقَرَارِ، وَاغْفِرْلِي وَلِجَمِيعِ
 إِخْرَانِي فِيكَ وَأَخْوَاتِي الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ،
 بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ *

و مرا از گناهان و گرانباری معا�ی پاک گردان
و [ابتدا] از آتش جهنم مصونم بدار و [سپس] در منزلگاه ابدی
وارد ساز و مرا و همه برادران و خواهران با ایمان مرا به
رحمت بیامرز، ای مهربان ترین مهربانان.

صلوة الزيارة وقوتها

ثم توجه إلى القبلة وصل ركعتين واقرأ في الأولى سورة الأنبياء وفي الثانية الحشر وأقنت وقل :

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَلِيُّ
 الْعَظِيمُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَ
 الْأَرْضَينَ السَّبْعِ، وَ مَا فِيهِنَّ وَ مَا بَيْنَهُنَّ،
 خِلَافًا لِأَعْدَاءِهِ، وَ تَكْذِيبًا لِمَنْ عَدَلَ بِهِ، وَ اِقْرَارًا
 لِرَبِّوْبِيَّتِهِ، وَ خُضُوعًا لِعَزَّتِهِ الْأَوَّلُ بِغَيْرِ أَوَّلٍ
 وَ الْآخِرُ إِلَى غَيْرِ آخِرٍ الظَّاهِرُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
 يُقْدِرُتِهِ الْبَاطِنُ دُونَ كُلِّ شَيْءٍ يَعْلَمُهُ وَ لُطْفُهُ
 لَا تَقْفُ الْعُقُولُ عَلَى كُنْهِ عَظَمَتِهِ، وَ لَا تُدْرِكُ الْأَوْهَامُ
 حَقِيقَةَ مَا هِيَ، وَ لَا تَصُورُ الْأَنْفُسُ مَعَانِي كَيْفِيَّتِهِ
 مُطْلِعًا عَلَى الصَّمَائِيرِ، عَارِفًا بِالسَّرَّائِيرِ، يَعْلَمُ خَائِنَةَ
 الْأَعْيُنِ وَ مَا تُخْفِي الصُّدُورُ
 اللَّهُمَّ إِنِّي أُشْهِدُكَ عَلَى تَصْدِيقِي رَسُولَكَ صَلَّى

نماز زیارت و قنوت آن

پس از تمام شدن زیارت، رو به قبله کن و دورکعت نماز بجای آور به این ترتیب که در رکعت اول بعد از حمد، سوره انبیاء و در رکعت دوم بعد از حمد، سوره حشر را بخوان و آنگاه در قنوت نماز بگو:

هیچ معبدی جز خداوند بردبار و کریم نیست، هیچ خدائی جز خداوند بلند مرتبه و عظیم نیست، هیچ معبدی جز خداوندی که پروردگار آسمانها و زمینهای هفتگانه و موجوداتی که درون آنها و میان آنهاست، وجود ندارد.

[این اعتقادم] برخلاف اندیشه دشمنان خداست و مورد تکذیب کسانی است که از خداوند روپرتابته‌اند و نیز موجب اعتراف به ربوبیت او و خضوع در مقابل عزّت اوست؛ خدائی که اول است بی‌آغاز و آخر است بی‌پایان.

به قدرتش بر تمام اشیاء غلبه نموده و به دانش و لطفش در هر چیز نفوذ کرده است.

عقول بشری بر حقیقت بزرگی او آگاه نخواهد شد و اوهام و خیالات کنه ذات او را درک نمی‌کند و حالات و چگونگی او را هیچ ذهنی نمی‌تواند تصوّر کند.

او بر باطن‌ها آگاه و به رازها داناست و خیانت چشمها و اسرار دلها را می‌شناسد.

بار خدایا! در تصدیق من به رسولت که صلوات تو بر او و

اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَإِيمانِي بِهِ، وَعِلْمِي بِمَنْزِلَتِهِ * وَ
إِنِّي أَشْهَدُ أَنَّهُ النَّبِيُّ الَّذِي نَطَقَتِ الْحِكْمَةُ بِفَضْلِهِ *
وَبَشَّرَتِ الْأَنْبِيَاءُ بِهِ، وَدَعَتْ إِلَى الْإِقْرَارِ بِمَا جَاءَ
بِهِ، وَحَثَّتْ عَلَى تَصْدِيقِهِ، بِقَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿الَّذِي
يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرِيهِ وَالْإِنْجِيلِ
يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلِّ
لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَايِثَ وَيَضْعُ
عَنْهُمْ أَصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ﴾ *
فَصَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ رَسُولِكَ إِلَى الشَّقَائِقِ ، وَسَيِّدِ
الْأَنْبِيَاءِ الْمُصْطَفَيْنَ ، وَعَلَى أَخِيهِ وَابْنِ عَمِّهِ ،
الَّذِينِ لَمْ يُشْرِكَا بِكَ طَرْفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا ، وَعَلَى
فَاطِمَةِ الرَّزْهَرِ أَبِي سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ، وَعَلَى
سَيِّدَى شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ الْحَسَنِ وَالْحُسَينِ ،
صَلَّاهُ خَالِدَةُ الدَّوَامِ ، عَدَدَ قَطْرِ الرِّهَامِ ، وَ
زِنَةُ الْجِبَالِ وَالْأَكَامِ ، مَا أَوْرَقَ السَّلَامُ

خاندانش باد و ایمانم به او و علم من به قدر و متنزلتش ، تو را گواه می‌گیرم و براستی شهادت می‌دهم که همانا او پیامبری است که حکمت به فضیلت او سخن راند .

و تمامی پیامران گذشته بشارت بر آمدن او دادند .

و مردم را به گرویدن به دین او دعوت نمودند .

و بر تصدیق او تشویق نمودند . چنان که خودت در قرآن (اعراف ، آیه ۱۵۷) فرموده‌ای : «اوست همان پیامبری که نامش را در تورات و انجیل خودشان نگاشته می‌یابند ، آنها را به نیکوئی امر می‌کند و از زشتی نهی می‌فرماید . نعمت‌های پاک و طیب را برایشان حلال و خبائث و پلیدیها را بر آنها حرام می‌گرداند و گرفتاری‌ها و زنجیرهای اسارت و وابستگی‌ها را که بر دست و پای آنها قرار گرفته بود همه را بر می‌دارد» .

پس بر محمد ، فرستادهات به سوی جن و انس و سرور پیامبران برگزیده و بر برادر و پسرعمویش که این دو بزرگوار به اندازه یک چشم برهم زدن به تو شرک نورزیدند و بر فاطمه زهراء سرور تمامی زنان جهانیان و بر دو سرور جوانان اهل بهشت؛ امام حسن و امام حسین ، درودی فرست جاویدان و همیشگی به تعداد قطره‌های بارانها و وزن کوهها و تپه‌ها، تا آن زمان که درخت سلام (۱) برگ می‌دهد .

۱ - نام درختی است .

وَ اخْتَلَفَ الضِّيَاءُ وَ الظَّلَامُ، وَ عَلَى آلِهِ الطَّاهِرِينَ،
 الْأَئِمَّةِ الْمُهْتَدِينَ، الْذَّائِدِينَ عَنِ الدِّينِ، عَلَيٍّ وَ
 مُحَمَّدٍ وَ جَعْفَرٍ وَ مُوسَى وَ عَلَيٍّ وَ مُحَمَّدٍ وَ عَلَيٍّ وَ
 الْحَسَنِ وَ الْحُجَّةِ، الْقُوَّامِ بِالْقِسْطِ، وَ سُلَالَةِ السَّبْطِ ﴿١﴾
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ هَذَا الْإِمَامِ فَرِجاً قَرِيباً،
 وَ صَبِراً جَمِيلاً، وَ نَصْراً عَزِيزاً، وَ غِنَىً عَنِ الْخَلْقِ،
 وَ ثَبَاتاً فِي الْهُدَى، وَ التَّوْفِيقَ لِمَا تُحِبُّ وَ تَرْضَى،
 وَ رِزْقًا وَاسِعاً حَلَالاً طَيِّباً، مَرِيئاً دَاراً سَائِغاً،
 فَاضِلاً مُفَضِّلاً صَبَّاً صَبَّاً، مِنْ غَيْرِ كَدٍ وَ لَا نَكَدٍ،
 وَ لَا مِثْنَةٌ مِنْ أَحَدٍ، وَ عَافِيَةٌ مِنْ كُلِّ بَلَاءٍ وَ سَقَمٍ
 وَ مَرَضٍ، وَ الشُّكْرُ عَلَى الْعَافِيَةِ وَ النَّعْمَاءِ، وَ إِذَا
 جَاءَ الْمَوْتُ فَاقْبِضْنَا عَلَى أَحْسَنِ مَا يَكُونُ لَكَ
 طَاعَةً، عَلَى مَا أَمْرَتَنَا مُحَافِظِينَ حَتَّى تُؤَدِّيَنَا
 إِلَى جَنَّاتِ النَّعِيمِ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ﴿٢﴾
 اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ

و روشنی و تاریکی شب و روز در رفت و آمدند.

و [نیز درود فرست] بر خاندان پاک پیامبر؛ آن پیشوایان هدایت یافته که از حریم دین دفاع نمودند؛ [یعنی] علی و محمد و جعفر و موسی و علی و محمد و علی و حسن و حجت، آنان که برپا کننده قسط و از نسل نوء پیامبراند.

بار خدايا ! به حق این امام [بزرگوار، این حوايج را] از تو درخواست می‌کنم : فرجی نزديك و صبری نيكو ، و پيروزی توأم با عزّت ، و بي نيازي از مردم ، و دوام در [طريق] هدایت، و توفيق عمل به آنچه تو دوست داري و رضايت تو در آنست .

و روزی وسیع ، حلال و پاک ، گوارا و ریزان و خوشگوار، فراوان و برتروپی دربی و بدون هیچ سختی و متشی .

و نیز تندرستی و مصونیت از هر بلاء ، ناخوشی و بیماری و شکرگزاری بر هر عافیت و نعمتی را از تو درخواست می‌کنم .

بار الها ! هنگامی که مرگ ما فرارسید بر نیکوترين حال طاعت روح ما را قبض فرما، در حالتی که نگاهبان دستورهای تو باشیم، تا آنکه ما را به بهشت های پُر نعمت برسانی، به رحمت

ای مهربانترین مهربانان .

بار خدايا ! بر محمد و آل او رحمت فرست .

وَأَوْحِشْنِي مِنَ الدُّنْيَا وَ اسْتِبْرِنِي بِالْآخِرَةِ،
 وَإِنَّهُ لَا يُوْحِشُ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا حَوْفُكَ، وَ لَا يُؤْنِسُ
 بِالْآخِرَةِ إِلَّا رَجَاؤُكَ ﴿١﴾
 اللَّهُمَّ لَكَ الْحُجَّةُ لَا عَلَيْكَ، وَ إِلَيْكَ الْمُشْتَكِي
 لَا مِنْكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَأَعِنْيَ عَلَى
 نَفْسِي الظَّالِمَةِ الْغَاصِيَةِ، وَ شَهْوَتِي الْغَالِبَةِ،
 وَ اخْتِمْ لِي بِالْعَافِيَةِ ﴿٢﴾
 اللَّهُمَّ إِنَّمَا أَسْتَغْفَارِي إِلَيْكَ وَ أَنَا مُصْرِرٌ عَلَى
 مَا نَهَيْتَ قِلَّةً حَيَاَءِ، وَ تَرْكِي الْاسْتِغْفارَ مَعَ عِلْمِي
 بِسَعَةِ حِلْمِكَ تَضِيئُ لِحَقِّ الرَّجَاءِ ﴿٣﴾
 اللَّهُمَّ إِنَّ دُنْوِيَّتِي تُؤْسِنِي أَنْ أَرْجُوكَ،
 وَ إِنَّ عِلْمِي بِسَعَةِ رَحْمَتِكَ يَمْنَعُنِي أَنْ أَخْشَاكَ،
 فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَ صَدِّقْ رَجَائِي لَكَ،
 وَ كَذِّبْ خَوْفِي مِنْكَ، وَ كُنْ لِي عِنْدَ أَحْسَنِ ظَنِّي
 بِكَ يَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ ﴿٤﴾

و مرا از دنیا بترسان و با آخرت مأنيوس فرما.

البته خوف تو سبب وحشت از دنیا و اميد به تو سبب انس با آخرت است.

بارالها! تو بر دیگران حجّت داری، نه دیگران بر تو و شکایت و گلایه باید به سوی تو باشد، نه از تو. پس بر محمد و آل او درود فرست و مرا علیه نفس ستمکار و نافرمان خویش و شهوت غالب خودم یاری فرما و عافیت را برأیم قرار بده.

بار خدايا! استغفار من از تو با وجود پافشاریم برآنچه نهی کرده‌ای به سبب کم حیائی است و ترك استغفار من با آن که می‌دانم حلمِ تو وسیع است، حقِ امیدواری را تباہ می‌کند.

پروردگارا! گناهانم مرا از امیدواری به تو مأیوس می‌کند و آگاهیم به وسعتِ رحمتِ تو مرا از ترس از تو باز می‌دارد پس بر محمد و آل او رحمت فرما و اميد مرا به خودت پا بر جانما، و ترس مرا از خودت حتمی گردان و هنگامی که بهترین گمان را دارم، مرا همراهی کن، ای کریم‌ترین کریمان.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ
 وَأَيْدِنِي بِالْعِصْمَةِ، وَأَنْطِقْ لِسَانِي بِالْحِكْمَةِ،
 وَاجْعَلْنِي مِمَّنْ يَنْدَمُ عَلَى مَا ضَيَّعَهُ فِي أَمْسِيهِ،
 وَلَا يَغْبَنُ حَظَّهُ فِي يَوْمِهِ، وَلَا يَهِمُ لِرِزْقِهِ
 اللَّهُمَّ إِنَّ الْغَنِيَّ مَنِ اسْتَغْنَى بِكَ وَ افْتَقَرَ إِلَيْكَ،
 وَالْفَقِيرَ مَنِ اسْتَغْنَى بِخَلْقِكَ عَنْكَ، فَصَلِّ عَلَى
 مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَغْنِنِي عَنْ خَلْقِكَ بِكَ،
 وَاجْعَلْنِي مِمَّنْ لَا يَسْطُطُ كَفَّاً إِلَّا إِلَيْكَ *
 اللَّهُمَّ إِنَّ الشَّقِيقَ مَنْ قَنَطَ وَأَمَامَهُ التَّوْبَةُ وَ
 وَرَاءَهُ الرَّحْمَةُ، وَإِنْ كُنْتُ ضَعِيفًا فَاعْمَلْ فَإِنِّي
 فِي رَحْمَتِكَ قَوِيٌّ الْأَمْلِ، فَهَبْ لِي ضَعْفَ عَمَلي
 لِقُوَّةِ أَمْلِي *
 اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ مَا فِي عِبَادِكَ مَنْ هُوَ
 أَقْسَى مِنِّي قَلْبًا وَأَعْظَمُ مِنِّي ذَنْبًا، فَإِنِّي أَعْلَمُ أَنَّهُ
 لِأَمْوَالِي أَعْظَمُ مِنْكَ طَوْلًا، وَأَوْسَعُ رَحْمَةً وَعَفْوًا

بار خدایا! بر محمد و آل او درود فرست و مرا به پاکی از گناه
یاری کن و زیانم را به حکمت گویا فرما، و مرا از کسانی قرارده
که برای تباہی‌های گذشته خویش پشیمان هستند و روزی
امروز خویش را تباہ نمی‌کنند و بر روزی فردای خود نگران
نیستند.

بارالها! غنیّ کسی است که به سبب تو بی‌نیاز گردد و دست
حاجت به سوی تو بلند کند، و فقیر کسی است که به واسطه
بندگانت از تو احساس بی‌نیازی کند. پس بر محمد و آل او
درود فرست و مرا از بندگان خویش به سبب خودت بی‌نیاز فرما
و مرا از کسانی قرارده که جز بسوی تو دست دراز نکنند.

بارالها! بدینخت کسی است که با این که توبه، فراراه او و
رحمت تو پیش روی اوست [از درگاهت] ناامید باشد.

خدايا! اگر چه عمل من ضعیف است، لکن امید به رحمت تو
در من قویّ می‌باشد. پس ضعف عمل مرا در قبال قوّت امیدم
نادیده بگیر.

پروردگارا! اگر تو می‌دانی که درمیان بندگانت از من
سنگدل‌تر و گناه‌کارتر نیست، [در عوض] من هم به یقین
می‌دانم که هیچ مولائی فضل و عطایش از تو بیشتر و رحمت و
عفوش از تو وسیع‌تر نمی‌باشد.

فَيَا مَنْ هُوَ أَوْحَدٌ فِي رَحْمَتِهِ، اغْفِرْ لِمَنْ لَيْسَ
 بِأَوْحَدٍ فِي خَطْيَائِتِهِ *
 اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَمْرَتَنَا فَعَصَيْنَا، وَنَهَيْتَ فَمَا انتَهَيْنَا،
 وَذَكَرْتَ قَنَاسِينَا، وَبَصَرْتَ فَتَعَامِينَا،
 وَحَذَرْتَ فَتَعَدَّيْنَا، وَمَا كَانَ ذَلِكَ جَزَاءً إِحْسَانِكَ
 إِلَيْنَا، وَأَنْتَ أَعْلَمُ بِمَا أَعْلَمْنَا وَأَخْفَيْنَا، وَأَخْبَرْ بِمَا
 نَأْتَيْ وَمَا أَتَيْنَا، فَصَلَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ
 وَلَا تُؤَاخِذْنَا بِمَا أَخْطَأْنَا وَنَسِينَا، وَهَبْ لَنَا
 حُقُوقَكَ لَدَيْنَا، وَأَتِمْ إِحْسَانَكَ إِلَيْنَا، وَأَسْبِلْ
 رَحْمَتَكَ عَلَيْنَا *
 اللَّهُمَّ إِنَّا نَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِهَذَا الصِّدِيقِ الْإِمَامِ،
 وَنَسْأَلُكَ بِالْحَقِّ الَّذِي جَعَلْتَهُ لَهُ وَلِجَدِّهِ رَسُولَكَ
 وَلِأَبْوَيْهِ عَلَيٍّ وَفَاطِمَةَ، أَهْلِ بَيْتِ الرَّحْمَةِ،
 إِدْرَارَ الرِّزْقِ الَّذِي بِهِ قِوَامُ حَيَاةِنَا، وَصَلَاحُ أَهْوَالِ
 عِيالِنَا، فَأَنْتَ الْكَرِيمُ الَّذِي تُعْطِي مِنْ سَعَةِ

پس ای کسی که در رحمت و مهربانی یگانه‌ای! کسی را که در گناهش یگانه نیست، ببخشای.

بار خدایا! تو امر فرمودی و ما سرپیچی نمودیم و ما را از بدی‌ها نهی کردی ولی ما دست برنداشتیم، ما را به نیکی‌ها یادآوری فرمودی ولی ما خود را به فراموشی زدیم، به ما بصیرت دادی ولی ما خود را به کوری زدیم، تو ما را از گناه بر حذر داشتی ولی ما معصیت نمودیم.

آری! این تجاوز ما پاسخ احسان تو نبود و تو به آنچه ما آشکار یا پنهان نمودیم، داناتری و به اعمالی که بجا آورده و می‌آوریم آگاهتری. پس بر محمد و آلس رحمت فرما و ما را بر خطاهای فراموشی‌هایمان مؤاخذه نفرما و حقوقت را که بر گردن ماست ببخشای و احسان و کرم خویش بر ما تمام فرما و رحمت را بر ما فرو ریز.

بار خدایا! به وسیله این صدیقی که امام است، به تو متولّ می‌شویم و به حقی که برای او و برای جدش که رسول تو است و برای پدر و مادر او، علی و فاطمه که اهل‌بیت رحمتند قراردادی، از تو می‌خواهیم: روزی خودت را که پایداری زندگی ما به آن وابسته، و احوال خوب خانواده ما درگرو آنست، بر ما پیاپی فرو ریز؛ زیرا تو آن کریمی هستی که از خزانه وسیع عطامی کنی.

وَ تَمْنَعُ مِنْ قُدْرَةِ، وَ نَحْنُ نَسْأَلُكَ مِنَ الرِّزْقِ
 مَا يَكُونُ صَلَاحًا لِلدُّنْيَا، وَ بَلَاغًا لِلآخِرَةِ ﴿١﴾

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَ اغْفِرْ لَنَا
 وَ لِوَالِدَيْنَا، وَ لِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ،
 وَ الْمُسْلِمِينَ وَ الْمُسْلِمَاتِ ، الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَ
 الْأَمْوَاتِ، وَ آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ
 حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢﴾

واز روی توانائی محروم می‌کنی و ما از تورزقی را می‌خواهیم

که صلاح دنیای ما و رسانندهٔ ما به آخرت باشد.

بار خدا! بر محمد و آلس‌رحمت فرست، و ما و والدین ما و

همهٔ مؤمنین و مؤمنات و تمام مردان و زنان مسلمان را

بیخشای، چه آنان که زنده‌اند و چه آنها که مرده‌اند.

و در دنیا و آخرت به ما حسنہ عطا فرما و ما را از عذاب آتش

[دوزخ] حفظ فرما.

ذكُرُ ما بَعْدَ الصَّلَاةِ

ثُمَّ ارْكَعْ وَ اسْجُدْ وَ تَشَهَّدْ وَ سَلَّمْ، ثُمَّ سُبِّحْ تَسْبِيحُ الزَّهْرَاءِ، فَإِذَا
سُبِّحَتْ فَعَفَرْ خَدَّيْكَ وَ قَلْ:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ.
أَرْبَعينَ مَرَّةً وَ أَسْأَلُ اللَّهَ الْعُصْمَةَ وَ النَّجَاةَ وَ الْمَغْفِرَةَ وَ التَّوْفِيقَ
بِخُسْنِ الْعَمَلِ وَ الْقَبْوَلَ لِمَا يُتَقَرَّبُ بِهِ إِلَيْهِ وَ تَبَتَّغُ بِهِ وَجْهَهُ.

الصَّلَاةُ الثَّالِثُ وَ ذكُرُ ما بَعْدَهَا

ثُمَّ قَفَ عَنِ الرَّأْسِ وَ صَلَّى رَكْعَتِينَ عَلَى مَا تَقْدَمَ ثُمَّ انْكَبَ عَلَى
الْقَبْرِ وَ قَبَّلَهُ وَ قَلْ:

**زَادَ اللَّهُ فِي شَرْفِكُمْ، وَ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ
اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ.**

وَادْعُ لِنَفْسِكَ وَ لِوَالِدِيكَ وَ لِمَنْ أَرْدَتْ بِمَا أَحْبَبَتْ.

ذکر بعد از نماز

پس از تمام شدن قنوت، رکوع و سجود و تشهید و سلام نماز را انجام ده، سپس تسبیح حضرت فاطمه زهراء را بخوان. آنگاه صورت را بر خاک بگذار و چهل مرتبه این تسبیحات را بگو: خداوند پاک و منزه است و تمامی ستایش‌ها شایسته خدا است و هیچ معبدی جز الله نیست، و خداوند بزرگ‌تر از آنست که توصیف شود.

پس از تمام شدن تسبیحات فوق، از خدا بخواه که ترا از ارتکاب به گناهان نگهدارد و از عذاب خود نجات دهد و بیخشد و توفیق عمل نیک کرامت فرماید و اعمالی را که موجب تقریب به خدا می‌شود و با آنها جهت الهی پیدا می‌کنی، قبول نماید.

نماز دوم و ذکر بعد از آن

سپس نزد سر بايست و دورکعت نماز مثل نماز قبلی بخوان. آنگاه خود را روی قبر بیانداز و آنرا بپوس و بگو: خداوند بر عزّت و شرفِ شما [اَهْلُ بَيْتٍ] بیفزاید، و درود و رحمت و برکاتِ خداوند بر شما باد.

سپس برای خود و والدین خود و هر کس که می‌خواهی، آنچه دوست داری دعا کن.

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا

سَيِّدُ هَدَايَتِ اللَّهِ طَالِقَانِي

آثار چاپ شده مؤلف

نام کتاب	سال انتشار	سال انتشار	چاپ اول	چاپ های بعدی
نگرشی نو بر قوانین اعلاف	۱۳۷۰	۱۳۷۰	۱۳۷۵ و ۱۳۸۰	
مرجعیت	۱۳۷۴	۱۳۷۴	۱۳۷۴	
برکرانه قدر	۱۳۷۷	۱۳۷۷	چاپ ششم : ۱۳۸۲	
زکات ، سرمایه فقر زدائی	۱۳۷۹			
نگرشی نو بر شرائط یائسگی	۱۳۷۹			
همراه نور ، جلد اول	۱۳۸۰	۱۳۸۱		
رژیم غذائی متناسب با گروه خونی (مقدمه ، تدوین و تحقیق)	۱۳۸۳	۱۳۸۳		
همراه نور ، جلد دوم		۱۳۸۳		
همراه نور ، جلد سوم		۱۳۸۳		

